

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 22. septembrī
(OR. en)

12711/22

Starpiestāžu lieta:
2022/0269(COD)

MI 679
COMPET 727
IA 142
CONSOM 230
POLCOM 123
ENFOCUSTOM 128
CODEC 1346

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 14. septembris
Saņēmējs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
K-jas dok. Nr.:	COM(2022) 453 final
Temats:	Priekšlikums EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par tādu produktu aizliegšanu Savienības tirgū, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu

Pielikumā ir pievienots dokuments COM(2022) 453 *final*.

Pielikumā: COM(2022) 453 *final*

Briselē, 14.9.2022.
COM(2022) 453 final

2022/0269 (COD)

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par tādu produktu aizliegšanu Savienības tirgū, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

• Priekšlikuma pamatojums un mērķi

Starptautiskā sabiedrība ir apņēmusies līdz 2030. gadam izskaust piespiedu darbu (8.7. ilgtspējīgas attīstības mērķis)¹. Tomēr tas joprojām ir plaši izplatīts. Starptautiskā Darba organizācija (SDO) ir aplēsusi, ka pasaulē piespiedu darbā ir iesaistīti 27,6 miljoni cilvēku².

Kā noteikts ES Līgumos, ES veicina cilvēktiesību ievērošanu visā pasaulē, aptverot ar tām saistīto darba tiesību ievērošanu, piemēram, īstenojot apņemšanos veicināt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību. Šajā sakarā cīņa pret piespiedu darbu un uzņēmumu pienācīgas rūpības standartu veicināšana attiecībā uz ilgtspēju ir ES cilvēktiesību programmas prioritātes.

Šā priekšlikuma mērķis ir faktiski aizliegt ES tirgū laist un darīt pieejamus un eksportēt no ES produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, ieskaitot bērnu piespiedu darbu. Aizliegums attiecas uz iekšzēmē ražotiem un importētiem produktiem. Pamatojoties uz starptautiskajiem standartiem un papildinot ES esošās horizontālās un nozaru iniciatīvas, jo īpaši uzņēmumu pienācīgas rūpības attiecībā uz ilgtspēju un ziņošanas pienākumus, priekšlikumā ir noteikts aizliegums, ko papildina stingra uz risku balstīta izpildes sistēma.

Pirmo reizi par šo iniciatīvu paziņoja priekšsēdētāja fon der Leiena savā runā par stāvokli Savienībā 2021. gada 15. septembrī³. Šā priekšlikuma vispārīgie elementi tika izklāstīti 2022. gada 23. februārī Komisijas *paziņojumā par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē*⁴ un Komisijas priekšlikumā direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju⁵.

• Saskaņība ar pašreizējiem noteikumiem konkrētajā politikas jomā

Gan *paziņojumā par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē*, gan Komisijas priekšlikumā direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju tika paziņots, ka Komisija gatavo jaunu likumdošanas iniciatīvu, kas faktiski aizliedztu ES tirgū laist un darīt pieejamus produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu.

Piespiedu darba ietekme ir aplūkota ierosinātajā direktīvā par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju. Jo īpaši, ierosinātās direktīvas pielikumā piespiedu darbs ir minēts kā viens no tiesību un aizliegumu pārkāpumiem, kas iekļauti attiecīgajos starptautiskajos nolīgumos, piemēram, SDO Piespiedu darba konvencijā Nr. 29 un Piespiedu darba konvencijas 2014. gada protokolā, kā arī SDO Konvencijā par piespiedu darba izskaušanu Nr. 105.

¹ <https://www.unodc.org/roseap/en/sustainable-development-goals.html>.

² *The 2021 Global Estimates of Modern Slavery*, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipec/documents/publication/wcms_854733.pdf.

³ *Stāvoklis Savienībā 2021. gadā | Eiropas Komisija (europa.eu)*.

⁴ *Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē globālas taisnīgas pārkārtošanās procesam un ilgtspējīgai atveseļošanai*, COM(2022) 66 final, 23.2.2022.

⁵ *Priekšlikums — Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937*, COM(2022) 71 final, 23.2.2022.

Komisijas priekšlikums direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju attiecas uz uzņēmumu rīcību un pienācīgas rūpības procesiem uzņēmumos, kas ietilpst tās darbības jomā, taču tajā nav noteikti pasākumi, kas būtu īpaši paredzēti, lai novērstu tādu produktu laišanu un pieejamību ES tirgū, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu. Priekšlikumā galvenā uzmanība ir pievērsta tam, lai izveidotu sistēmu uzņēmējdarbības tiesību un korporatīvās pārvaldības jomā, kas ļautu risināt cilvēktiesību un vides aizsardzības pārkāpumus uzņēmumu pašu darbībā, to meitasuzņēmumu darbībā un to vērtības ķēdē. Uzņēmumiem ir pienākums sadarboties ar darījumu partneriem savās vērtības ķēdēs, lai novērstu šādus pārkāpumus. Ja nelabvēlīgo ietekmi nav iespējams mazināt, galējais līdzeklis joprojām ir darījumu attiecību izbeigšana. Kaut arī priekšlikumā ir paredzētas sankcijas gadījumos, kad netiek ievēroti pienācīgas rūpības pienākumi, tajā nav noteikts, ka dalībvalstīm vai uzņēmumiem ir jāaizliedz laist un darīt pieejamu tirgū ikvienu produktu.

ES Pamattiesību hartas⁶ 5. panta 2. punktā ir skaidri aizliegts piespiedu darbs. Šis aizliegums ir pienācīgi nostiprināts spēkā esošajos ES tiesību aktos un gaidāmajās likumdošanas iniciatīvās, kā arī iekļauts starptautiskās un Eiropas iniciatīvās.

2021. gada jūlijā Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests publicēja norādes⁷, lai, pamatojoties uz starptautiskajiem standartiem, palīdzētu ES uzņēmumiem veikt atbilstošus pasākumus, lai to darbībās un piegādes ķēdēs novērstu piespiedu darba risku. Šis dokuments noderēja kā atspēriena punkts, lai sagatavotu tiesību aktu, kas vērsts pret piespiedu darbu. Šis priekšlikums atbilst minētajās norādēs izklāstītajai pieejai, kas tiks ņemta vērā, izskatot uzņēmēju darbības.

Piespiedu darbs ir darbaspēka ekspluatācijas veids, kas ir sodāms saskaņā ar Direktīvu 2011/36/ES par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību⁸. Turklāt minētajā direktīvā ir noteikta juridisko personu atbildība, ko papildina administratīvs sods un kriminālsods, par tajā minētajiem nodarījumiem, ja, darbojoties šo juridisko personu labā, tos izdarījusi kāda persona, kura veic šīs juridiskās personas vadības pienākumus, vai ja nodarījums bija iespējams uzraudzības vai kontroles trūkuma dēļ. Šis priekšlikums papildinās minēto direktīvu un netraucēs kompetentajām iestādēm — arī tiesībaizsardzības iestādēm — veikt to kompetencē esošas darbības saistībā ar apgalvotiem vai apstiprinātiem cilvēku tirdzniecības nodarījumiem, kas saistīti ar piespiedu darbu un darbaspēka ekspluatāciju.

Direktīva par sankcijām pret darba devējiem⁹ aizliedz nodarbināt trešo valstu valstspiederīgos, kas dalībvalstīs uzturas nelikumīgi, to skaitā cilvēku tirdzniecībā cietušos. Šis priekšlikums papildinās arī šo direktīvu.

Tas, ka arvien pastāv piespiedu darbs, liecina, ka ir vajadzīgi papildu pasākumi, kas vērsti arī uz produktiem, lai novērstu, ka tirgū tiek laisti vai darīti pieejami produkti, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu.

⁶ Eiropas Savienības Pamattiesību harta (OV C 326, 26.10.2012., 391. lpp.).

⁷ [Norādes par ES uzņēmumu pienācīgu rūpību nolūkā mazināt piespiedu darba risku savās darbībās un piegādes ķēdēs.](#)

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI (OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.).

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/52/EK (2009. gada 18. jūnijs), ar ko nosaka minimālos standartus sankcijām un pasākumiem pret darba devējiem, kas nodarbina trešo valstu valstspiederīgos, kuri dalībvalstīs uzturas nelikumīgi (OV L 168, 30.6.2009., 24. lpp.).

- **Saskanība ar citām ES politikas jomām**

ES Rīcības plānā cilvēktiesību un demokrātijas jomā 2020.–2024. gadam¹⁰ kā ES un dalībvalstu prioritāte ir iekļauta piespiedu darba izskaušana un starptautisko atbildīgas uzņēmējdarbības standartu (piemēram, ANO Vadošo principu par uzņēmējdarbību un cilvēktiesībām un Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) vadlīniju par daudznacionāliem uzņēmumiem un pienācīgu rūpību¹¹) īstenošana. Šis priekšlikums atbilst minētajā rīcības plānā noteiktajām prioritātēm. Turklāt tas papildina ES stratēģiju par bērna tiesībām¹², kurā saskaņā ar ES Pamattiesību hartas 32. pantu ES ir apņēmusies īstenot nulles tolerances pieeju pret bērnu darbu un nodrošināt, ka ES uzņēmumu piegādes ķēdēs netiek izmantots bērnu darbs.

Šis priekšlikums neietekmē citu cilvēktiesību prasību piemērošanu. Tas arī papildinās ES normatīvo vidi, kas patlaban neietver aizliegumu ES tirgū laist un darīt pieejamus produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu. Starptautiskā sadarbība ar trešo valstu iestādēm notiks strukturētā veidā esošās dialoga struktūrās, piemēram, cilvēktiesību dialogos ar trešām valstīm, vai, ja nepieciešams, īpašās struktūrās, kas tiks izveidotas uz *ad hoc* pamata. Augstais pārstāvis, pildot Komisijas priekšsēdētāja vietnieka pienākumus, gādās par saskanību ar dažādām Komisijas ārējās darbības jomām.

2. JURIDISKAIS PAMATS, SUBSIDIARITĀTE UN PROPORCIONALITĀTE

- **Juridiskais pamats**

Šā priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 114. un 207. pants.

LESD 114. pantā noteikts, ka Parlamentam un Padomei ir uzdevums paredzēt pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

Regulas mērķis ir novērst šķēršļus preču brīvai aprītei un iekšējā tirgū likvidēt konkurences izkropļojumus, ko varētu radīt atšķirības valstu normatīvajos un administratīvajos aktos attiecībā uz to, kā laiž un dara pieejamus Savienības tirgū produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu.

Arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta tam, ka piespiedu darba problēma joprojām pastāv, un nepieciešamībai nepieļaut, ka tiek darīti pieejami produkti, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu. Vairāku dalībvalstu parlamenti un valdības ir ziņojuši, kas nepieciešams pieņemt tiesību aktus, kas nodrošinātu, ka to tirgos nenonāk produkti, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu. Ņemot to vērā, pastāv konkrēts risks, ka dalībvalstis pieņems valsts tiesību aktus, kas aizliedz to teritorijā laist un darīt pieejamas tirgū preces, kas ražotas, izmantojot piespiedu darbu. Ļoti ticams, ka šie tiesību akti būs atšķirīgi. Šādas atšķirības, visticamāk, novedīs pie centieniem apiet šādus tiesību aktus, un tas ietekmēs preču apriti iekšējā tirgū. No tā izriet, ka atšķirības dalībvalstu tiesību aktos attiecībā uz tādu produktu laišanu un pieejamību valsts

¹⁰ https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/eu_action_plan_on_human_rights_and_democracy_2020-2024.pdf.

¹¹ Nozaru vadlīniju dokumentu sarakstu skatīt šeit: <http://mneguidelines.oecd.org/sectors/>.

¹² Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “ES stratēģija par bērna tiesībām”, COM(2021) 142 final, 24.3.2021.

tirgū, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, var radīt riskus, ka iekšējais tirgus tiks izkropļots un radīsies nepamatoti šķēršļi preču brīvai aprītei.

Saskaņā ar LESD 207. pantu kopējās tirdzniecības politikas pamatā ir jābūt vienādiem principiem, piemēram, attiecībā uz eksporta politiku. Tā kā šim priekšlikumam būs tieša un tūlītēja ietekme uz tirdzniecību, proti, tiks noteikts eksporta aizliegums produktiem, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, un aizliegums ES tirgū ievest produktus, par kuriem ir pierādīts, ka tie ražoti, izmantojot piespiedu darbu, juridiskajam pamatam jābūt 207. pantam.

- **Subsidiaritāte (neekskluzīvas kompetences gadījumā)**

Šā priekšlikuma īstenošana, jo īpaši izmeklēšana un lemsana par tādu produktu aizliegšanu, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, būs dalībvalstu valsts iestāžu kompetencē. Muitas dienesti, galvenokārt pamatojoties uz dalībvalstu kompetento iestāžu pieņemtajiem lēmumiem, veiks darbības uz ES ārējām robežām, lai identificētu un apturētu tādu produktu ieviešanu ES tirgū vai izvešanu no tā, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu. Tomēr, visticamāk, dalībvalstu tiesību akti vien šajā jomā nebūs pietiekami un efektīvi, un priekšlikuma mērķus nevar pienācīgi sasniegt tikai ar dalībvalstu līmeņa tiesību aktiem. ES tiesību aktu pieņemšana un to izpildes koordinācija ir nepieciešama šādu iemeslu dēļ:

- ES tirgus darbībai ir nepieciešami kopīgi noteikumi šajā jomā. Atšķirības dalībvalstu tiesību aktos var radīt riskus, ka iekšējais tirgus tiks izkropļots un radīsies nepamatoti šķēršļi preču brīvai aprītei.
- Izpildes pasākumiem jābūt vienotiem visā ES. Ja dažās ES daļās izpilde ir mazāk stingra, rodas vājās vietas, un tas var apdraudēt sabiedrības intereses un radīt netaisnīgus tirdzniecības apstākļus.
- Riski, kas saistīti ar piespiedu darbu uzņēmumu vērtības ķēdēs, bieži vien ir ar pārrobežu ietekmi un aptver vairākas ES dalībvalstis un/vai trešās valstis. Tas norāda uz nepieciešamību pēc ES mēroga pieejas, kas nodrošinātu juridisko noteiktību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem, kuri darbojas iekšējā tirgū un ārpus tā.

Tāpēc, lai nodrošinātu **stingru un vienotu izpildi** šajā jomā, novērstu iekšējā tirgus darbības izkropļojumus, aizsargātu sabiedrības intereses, kas tie aizstāvētas šajā sakarā, un nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES un ārpus tās iedibinātiem uzņēmumiem, ir **nepieciešams** priekšlikums.

- **Proporcionalitāte**

Tā kā šis priekšlikums attiecas uz produktiem, kas ražoti, izmantojot jebkāda veida un izcelsmes piespiedu darbu, tas attiektos uz visiem uzņēmējiem, kas šos produktus laiž un dara pieejamus ES tirgū. Tomēr, lai nodrošinātu efektīvu izpildi, kompetentajām iestādēm būs jākoncentrē centieni vietās un jomās, kurās piespiedu darba riski ir visizplatītākie un kur ietekme varētu būt vislielākā. Tas nozīmē, ka, visticamāk, uzsvars tiks likts uz lielākiem uzņēmējiem ES vērtības ķēdes sākotnējos posmos (piemēram, importētājiem, izgatavotājiem, ražotājiem vai produktu piegādātājiem).

Priekšlikumā ir noteiktas vienādas pilnvaras visām dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kam būtu jāpalīdz stiprināt izpildi. Izpildes pilnvaras būs dalībvalstu kompetencē. Dažām dalībvalstīm var nākties pielāgot savus procesuālos tiesību aktus, lai nodrošinātu, ka to izpildes iestādes spēj faktiski izmantot savas pilnvaras pārrobežu kontekstā, lai sadarbotos un lai novērstu neatbilstīgus produktus Eiropas Savienībā. Izvēlētais saskaņošanas līmenis ir

vajadzīgs, lai nodrošinātu netraucētu sadarbību un pierādījumu apmaiņu starp kompetentajām iestādēm.

Ar priekšlikumu tiks uzlabota sadarbība un saskaņotība izpildes jomā, izveidojot attiecīgo iestāžu tīklu, taču neuzliekot nesamērīgu vai pārmērīgu slogu dalībvalstu iestādēm. Tādēļ priekšlikumā paredzēts vienīgi tas, kas nepieciešams mērķu sasniegšanai.

- **Juridiskā instrumenta izvēle**

Lai sasniegtu mērķus nodrošināt faktisku izpildi un atbilstību, ir nepieciešama regula. Ar direktīvu šādi mērķi netiktu sasniegti, jo pēc tās transponēšanas var saglabāties jurisdikciju atšķirības, kas apdraud saskaņotu izpildi.

Lai atbalstītu dalībvalstu izpildes iestādes un uzņēmumus, Komisija sagatavos vadlīnijas, kurās būs sniegta kā vispārīga informācija, tā konteksts, kā arī ieteikumi par šā priekšlikuma piemērošanu un ievērošanu.

3. *EX POST* IZVĒRTĒJUMU, APSPRIEŠANOS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

- **Apspriešanās ar ieinteresētajām personām**

Apspriešanās ietvēra uzaicinājuma iesniegt atsauksmes publicēšanu, mērķorientētu apspriešanos un citus informatīvos pasākumus, kā arī *ad hoc* atsauksmes. Apspriešanās stratēģijas mērķis bija iegūt informāciju no attiecīgajām ieinteresētajām personām gan ES dalībvalstīs, gan trešās valstīs. Galvenās ieinteresētās personas, ar kurām notika apspriešanās, bija:

- uzņēmumi (to skaitā mikrouzņēmumi, mazie un vidējie uzņēmumi ⁴¹ (MVU) un to pārstāvības organizācijas, kā arī citi piegādes ķēdes dalībnieki, kurus var ietekmēt piespiedu darbs;
- arodbiedrību organizācijas;
- ES dalībvalstis un trešās valstis;
- starptautiskās organizācijas (īpaši SDO un ESAO);
- pilsoniskās sabiedrības organizācijas / nevalstiskās organizācijas (NVO).

Mērķorientētā apspriešana notika no 2022. gada 19. maija līdz 2022. gada 23. jūnijam. Apspriešanās ietvaros tika izmantota attiecīgo dalībvalstu iestāžu un ieinteresēto personu sniegtā informācija un viedokļi, kas tika iegūti esošo platformu un tīklu sanāksmēs. Paredzētā iniciatīva tika prezentēta 14 šādās sanāksmēs, to skaitā Eiropas produktu atbilstības tīklā, Tirdzniecības ĢD pilsoniskās sabiedrības dialogā, Komisijas ekspertu grupā tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības jautājumos un viedokļu apmaiņā ar Eiropas sociālo partneru organizācijām. Mērķorientētās apspriešanās pasākumā piedalījās dalībvalstu pārstāvji un vairāk nekā 450 citu ieinteresēto personu.

Kopumā visas ieinteresētās personas bija vienprātis, ka piespiedu darbs ir sarežģīta problēma un ka tā ir jārisina un piespiedu darbs jāizbeidz. Tomēr dažas no ieinteresētajām personām norādīja, ka ES tā būtu jārisina, izmantojot dalībvalstu krimināltiesību aktus. Gan dalībvalstu pārstāvji, gan citas ieinteresētās personas uzsvēra, ka paredzētajam ES instrumentam ir jābūt saderīgam ar PTO nostādnēm un jābalstās uz starptautiskajiem

standartiem, piemēram, SDO piespiedu darba definīciju. Visas ieinteresētās personas iebilda pret to, ka nav veikts īpašs ietekmes novērtējums.

Lielākā daļa ieinteresēto personu arī uzsvēra, ka jaunajam instrumentam vajadzētu būt saderīgam un savstarpēji saistītam ar priekšlikumu direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju, bet nevajadzētu to dublēt, jo īpaši attiecībā uz abu instrumentu īstenošanu un izpildi.

Daudzas ieinteresētās personas, norādot, ka ir jāizvairās no papildu sloga uzlikšanas uzņēmumiem, jo īpaši MVU, uzskatīja, ka lielāks uzsvars jāliek uz proporcionalitāti. Ieinteresētās personas lūdza arī norādījumus, jo īpaši, lai palīdzētu tām identificēt riskus. Dažas ieinteresētās personas uzdeva jautājumu par to, kā izvairīties no atšķirībām jaunā instrumenta īstenošanā dažādās dalībvalstīs.

Uzaicinājums sniegt pierādījumus par priekšlikumu tika publicēts¹³ Labāka regulējuma portālā (pazīstams arī kā portāls “Izsakiet viedokli”), lai ieinteresētajām personām dotu iespēju izteikt piezīmes par rīcības nepieciešamību un plānoto iniciatīvu, kā arī paust viedokli par citiem aspektiem, kas būtu jāņem vērā, izstrādājot šo politikas jomu. Mērķauditorija bija eksperti un ieinteresēto personu (piemēram, uzņēmumu asociāciju, importētāju un izgatavotāju, patērētāju, NVO, arodbiedrību un mazumtirdzniecības uzņēmumu) pārstāvji un valstu pārstāvji, to skaitā no valsts iestādēm, kas atbild par attiecīgo noteikumu izpildi.

Publiskus komentārus un atsauksmes saistībā ar uzaicinājumu iesniegt atsauksmes varēja iesniegt no 2022. gada 23. maija līdz 2022. gada 20. jūnijam. Kopumā tika saņemtas 107 atbildes, no kurām 76 bija pievienota papildu informācija vai nostājas dokuments.

Respondenti galvenokārt bija uzņēmumu asociācijas (33 %), NVO pārstāvji (31 %) un uzņēmumi / uzņēmējdarbības organizācijas (15 %), kam sekoja arodbiedrības, iedzīvotāji, publiskā sektor iestādes un akadēmiskās/pētniecības iestādes.

Atsauksmes sniedza ieinteresētās personas no 22 valstīm piecos kontinentos. Lielākā daļa atbilžu tika saņemtas no ieinteresētajām personām, kas atrodas Beļģijā (33 atbildes — to skaitā arī personas, kas sniedza atsauksmes, izmantojot savu pārstāvniecību Beļģijā), Vācijā (19) un ASV (12).

Attiecībā uz instrumenta darbības jomu galvenais strīdus jautājums bija par to, vai aizliegums būtu jāattiecinā tikai uz katru konkrēto izskatīto sūtījumu atsevišķi vai arī papildus tam būtu jāparedz pastiprināta kontrole attiecībā uz konkrētiem produktiem, nozarēm, ražotnēm, reģioniem un valstīm.

Ieinteresētās personas lielākoties piekrita izmantot SDO piespiedu darba definīciju, kas noteikta 1930. gada Piespiedu darba konvencijā (Nr. 29), kā arī SDO 11 piespiedu darba rādītājus¹⁴. Ieinteresētās personas bieži atsaucās arī uz ESAO Vadlīnijām daudznacionāliem uzņēmumiem un ESAO Pienācīgas pārbaudes (rūpības) vadlīnijām par atbildīgu uzņēmējdarbību, kā arī uz ANO Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipiem. Tās bieži norādīja, ka jau ievēro šīs vadlīnijas, un lūdza, lai priekšlikums būtu saskaņā ar tām.

¹³ Iniciatīva “Pavisam aizliegt produktus, kas ražoti, ekstrahēti vai ievākti, izmantojot piespiedu darbu” (europa.eu).

¹⁴ https://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/publications/WCMS_203832/lang--en/index.htm.

Pastāvēja domstarpības par to, kādi pierādījumi iestādēm būtu nepieciešami, lai ieviešanas vietā aizturētu sūtījumu. Pilsoniskās sabiedrības ieinteresētās personas pauda vēlmi ieviest vienkāršu prezumpciju attiecībā uz konkrētiem produktiem, nozarēm, ražotnēm, reģioniem un valstīm, kurās piespiedu darbs ir plaši izplatīts. Valstu iestādēm arī vajadzētu būt atļautam sākt izmeklēšanu, ja tām ir pamatotas aizdomas, ka produktu vērtības radīšanas ķēdē ir piespiedu darba elementi. Turklāt būtu jāizveido sūdzību iesniegšanas mehānisms, kas ļautu pilsoniskajai sabiedrībai un arodbiedrībām iesniegt sūdzības, kas būtu jāizmeklē. Privātais sektors dotu priekšroku pieejai, kas nav atkarīga no valsts un produkta, ja izmeklēšana tiek sākota, balstoties uz pamatotām aizdomām. Vienprātības nebija arī attiecībā uz pierādīšanas pienākumu, proti, to, vai importētājam ir jāpierāda, ka ievestās preces nav saistītas ar piespiedu darbu, vai arī pienākums pierādīt, ka izmeklētā sūtījuma ražošanas procesā ir izmantots piespiedu darbs, gulstas uz muitas dienestu. Jebkurā gadījumā lielākā daļa ieinteresēto personu piekrīt, ka ir jāievieš konkrēti procesi un izmeklēšanas standarti, lai nodrošinātu paredzamību un konsekveni.

Attiecībā uz izpildi lielākā daļa ieinteresēto personu bija vienprātis, ka visās dalībvalstīs ir jāievieš vienādi standarti un ka ir jāizvairās no sadrumstalotības riska. Tāpēc ir jānodrošina, lai valstu izpildes iestādēm būtu skaidras vadlīnijas un resursi, kas vajadzīgi, lai faktiski uzraudzītu un īstenotu ierosināto regulu (arī apmācībai un valstu iestāžu cilvēkresursu nodrošinājumam), un ES ir jāuzņemas koordinatores loma.

Respondenti no privātā sektora bieži minēja, ka jānodrošina konsekvence ar spēkā esošajiem ES un valsts tiesību aktiem, lai izvairītos no uzņēmumu pienākumu dublēšanās un birokrātijas palielināšanās. Savukārt citi šo iniciatīvu drīzāk uzskata par papildu instrumentu, ar ko novērš nepilnības citos tiesību aktos, par piemēru minot MVU izslēgšanu no ierosinātās direktīvas par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju darbības jomas.

Arī jautājumā par MVU viedokli ir atšķirīgi. Pilsoniskās sabiedrības pārstāvji uzsvēra, ka attiecībā uz MVU nevajadzētu piemērot izņēmumus vai īpašus noteikumus, kā tas bija ierosinātajā direktīvā par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju. Tā kā lielākā daļa ES uzņēmumu ir MVU, to pilnīga iekļaušana ir ļoti svarīga, lai jaunajam instrumentam būtu vērā ņemama ietekme. No otras puses, ievērojams skaits uzņēmumu asociāciju vai uzņēmumu / uzņēmējdarbības organizāciju pārstāvju iestājās par īpašu attieksmi pret MVU, paredzot tiem detalizētas vadlīnijas, īpašus noteikumus vai pat instrumenta piemērošanas izņēmumus. Galvenais arguments šajā saistībā bija tas, ka maziem uzņēmumiem ir mazāk resursu, lai īstenotu padziļinātu pienācīgu rūpību, un ka tiem ir mazāka ietekme tirgū, lai izdarītu spiedienu uz piegādātājiem un liktu tiem pielikt papildu pūles vai nodrošināt piekļuvi savām ražotnēm un darbiniekiem.

Ar jauno priekšlikumu būtu jānodrošina, ka produktus, ar kuriem konstatēts, ka tie ražoti, izmantojot piespiedu darbu, ne tikai aizliedz ievest ES vienotajā tirgū, bet arī neļauj tos novirzīt uz valstīm, kurās šāds aizliegums nav spēkā vai kurās nav iespēju to izmeklēt un/vai izpildīt. Tāpēc ir ārkārtīgi svarīgi pastiprināt sadarbību ar trešo valstu iestādēm, lai nodrošinātu, ka produkti, kurus aizliedz ievest šo valstu tirgū, nenonāk ES vienotajā tirgū un otrādi.

Saņemtajās atsauksmēs tika uzsvērtā arī pievienotā vērtība, ko radītu īpašas datubāzes izveide. Ieinteresētās personas ir ierosinājušas, ka publiskā sektora iestādes varētu uzturēt sodīto un aizliegto subjektu un produktu reģistru. Tas palīdzētu uzņēmumiem, īpaši MVU, jo šādi tie varētu izvairīties no problemātiskiem piegādātājiem. Vairākas ieinteresētās personas arī pieprasīja, lai pārredzamības labad muitas dienesti publiskotu savus datus. Pilsoniskās

sabiedrības organizāciju pārstāvji pieprasīja, lai importētājiem tiktu noteikts pienākums kartēt un sniegt informāciju par visiem saviem piegādātājiem.

Daudzas ieinteresētās personas iepazīstināja ar uzņēmumu vai nozaru iniciatīvām, ko tās ieviesušas, lai risinātu piespiedu darba problēmu savās vērtības ķēdēs, un ar sasniegtajiem rezultātiem.

- **Ietekmes novērtējums**

Risināmā problēma — piespiedu darbs — ir tiešā pretrunā cilvēka cieņas neaizskaramībai un cilvēktiesību universālumam un nedalāmībai, kā tie noteikti Līguma par Eiropas Savienību 21. pantā, kā arī ES Pamattiesību hartas 5. panta 2. punktam un Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 4. pantam.

Ņemot vērā iepriekš minēto, lai apkarotu piespiedu darbu, ir jārikojas steidzami, tāpēc ietekmes novērtējuma veikšana nav iespējama. Tomēr šā priekšlikuma izstrādē tika ņemti vērā citu iniciatīvu (piemēram, priekšlikuma direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un Ilgtspējīgu produktu iniciatīvas) ietekmes novērtējumos apkopotie pierādījumi. Šā iemesla dēļ un ņemot vērā iniciatīvas nozīmīgumu un steidzamību, saskaņā ar Komisijas Labāka regulējuma vadlīnijām tika noteikta atkāpe. Trīs mēnešu laikā no šā priekšlikuma publicēšanas dienestu darba dokumentā vēl tiks iesniegta analīze un pamatojoši pierādījumi.

Attiecībā uz izmaksām priekšlikums galvenokārt radīs izpildes izmaksas publiskā sektora iestādēm un atbilstības nodrošināšanas izmaksas uzņēmējiem. Ierobežotas izmaksas radīsies arī Komisijai.

Atbilstības izmaksas ir izmaksas, kas uzņēmumiem radīsies, lai nodrošinātu, ka tie nelaiž un nedara pieejamus ES tirgū produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu. Izmaksas uzņēmumiem būs atkarīgas no tā, vai uz tiem jau attiecas pienācīgas rūpības noteikumi (piemēram, ierosinātā direktīva par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju), vai arī tie pienācīgu rūpību jau ievēro brīvprātīgi.

Izmaksas dalībvalstīm, kuras īsteno šo priekšlikumu, būs atkarīgas no esošās administratīvās struktūras valsts līmenī (t. i., vai iestādes jau veic vai neveic līdzīgus uzdevumus), jau spēkā esošajiem valsts tiesību aktiem par saistītiem jautājumiem un iespējamiem muitas sistēmu atjauninājumiem.

- **Normatīvā atbilstība un vienkāršošana**

Šis priekšlikums būtu jāattiecina uz visiem uzņēmējiem, kas dara produktus pieejamus ES tirgū vai eksportē no tā. Tas ir nepieciešams, lai faktiski aizliegtu ES tirgū darīt pieejamus produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu.

Tomēr MVU varētu būt ierobežoti resursi un speciālās zināšanas, lai ieviestu faktiskas pienācīgas rūpības sistēmas. Preču izņemšana no tirgus varētu nozīmēt arī lielāku slogu MVU salīdzinājumā ar lieliem uzņēmumiem.

Tāpēc attiecībā uz MVU būs jāveic vairāki pielāgojumi. Viens no veidiem, kā pielāgoties MVU konkrētajām vajadzībām un ierobežojumiem, teorētiski varētu būt šādu uzņēmumu **izslēgšana** no šā priekšlikuma darbības jomas. Tomēr tas nav dzīvotspējīgs risinājums, jo priekšlikumu paredzēts vērst uz produktiem, par kuriem ir aizdomas, ka tie ir ražoti,

izmantojot piespiedu darbu, neatkarīgi no iesaistīto uzņēmēju lieluma. Nevar iepriekš izslēgt, ka subjekti, pie kuriem iestādes var vērsties, sākot izmeklēšanu saistībā ar piespiedu darbu, dažos gadījumos ir MVU. Tāpēc MVU izslēgšana ietekmētu priekšlikuma iedarbīgumu un radītu nenoteiktību. Turklāt ir svarīgi ņemt vērā, ka, tā kā MVU parasti ir daļa no vērtības ķēdēm, politika, kas attiecas uz lielajiem uzņēmumiem šajās piegādes ķēdēs, ietekmē arī MVU, kuriem ir nepieciešamas pienācīgas rūpības nodrošināšanas procedūras, lai iegūtu piekļuvi finansējumam un izpildītu tādu lielāku pircēju/piegādātāju prasības, kuri ievēro pienācīgu rūpību. Kā norādīts Komisijas ieteikumos *2021./2022. gada ziņojumā par Eiropas MVU*⁴², tiesību aktos, iespējams, būtu lietderīgāk apsvērt vienkāršotus brīvprātīgus instrumentus un ietekmes mazināšanas pasākumus, kas ļautu MVU pierādīt savas apņemšanās ilgtspējas jomā.

Komisija izvērtēja, vai būtu lietderīgi ieviest **sliekšni** attiecībā uz produktu apjomu un/vai vērtību, kuru nepārsniedzot, iestādes nesāktu izmeklēšanu par piespiedu darbu saskaņā ar šo priekšlikumu. Tā kā ir lielāka varbūtība, ka MVU tirgū dara pieejamu mazāku produktu apjomu, šāda *de minimis* klauzula principā varētu būt veids, kā ņemt vērā MVU situāciju un lielā mērā tos izslēgt no izmeklēšanas. Tomēr *de minimis* sliekšņa noteikšana radītu iekšējā tirgū vienlīdzīgu konkurences apstākļu izkropļojumus, kas savukārt radītu nepilnības. Tas arī negarantētu, ka MVU vienmēr neietilpst šā priekšlikuma darbības jomā, jo atkarībā no nozares arī mazāki uzņēmēji noteikti var darīt tirgū pieejamus produktus ievērojamā apjomā.

Tāpēc tā vietā, lai skaidri izslēgtu MVU no priekšlikuma darbības jomas vai noteiktu *de minimis* sliekšni, to situācija būtu jārisina, attiecīgi izstrādājot paša pasākuma struktūru un ietverot tajā uz risku balstītu izpildi un atbalsta instrumentus. Tas ietvers, piemēram, tālāk aprakstītās darbības.

Pasākuma struktūras izstrāde: lemjot par informācijas iesniegšanas termiņiem, kompetentās iestādes ņems vērā attiecīgo uzņēmēju lielumu un resursus, jo iestādes saprot, ka mazākiem uzņēmumiem nebūs tik daudz resursu vērtības ķēdes pārskatīšanai un kartēšanai kā lielākiem uzņēmumiem.

Uz risku balstīta izpilde: kompetentajām iestādēm izpildes pasākumi būtu jākoncentrē tur, kur tie varētu būt visiedarbīgākie, proti, uz uzņēmējiem, kas iesaistīti tajos vērtības ķēdes posmos, kas ir iespējami tuvu vietām vai jomām, kurās pastāv vislielākais piespiedu darba risks. Kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā arī uzņēmēju lielums un ekonomiskie resursi, attiecīgo produktu daudzums, kā arī tā piespiedu darba apjoms, par kuru radušās aizdomas.

Atbalsta instrumenti: tā kā pieredze rāda, ka MVU gūst labumu no atbalsta instrumentiem, piemēram, vadlīnijām vai veidnēm, kas rada mazāk izmaksu, Komisija sagatavos norādes, kurās tiks ņemts vērā uzņēmēju lielums un ekonomiskie resursi.

4. IETEKME UZ BUDŽETU

Šim priekšlikumam pievienotajā tiesību akta finanšu pārskatā ir izklāstīta ietekme uz budžetu, cilvēkresursiem un administratīvajiem resursiem.

5. CITI ELEMENTI

• Īstenošanas plāni un uzraudzīšanas, izvērtēšanas un ziņošanas kārtība

Komisija aktīvi uzraudzīs ierosinātās regulas īstenošanu un nodrošinās, lai ierosinātā regula sasniegtu savus mērķus. Uzraudzība jo īpaši tiks vērstā uz to, lai faktiski novērstu to, ka ES tirgū tiek darīti vai no ES tiek eksportēti produkti, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, kā

arī uz faktisku sadarbību starp kompetentajām iestādēm. Tajā tiks ņemta vērā arī ietekme uz uzņēmējdarbību un jo īpaši uz MVU.

- **Detalizēts konkrētu priekšlikuma noteikumu skaidrojums**

I nodaļā ir ietverti vispārīgie noteikumi: priekšmets (1. pants), definīcijas (2. pants) un tādu produktu aizliegums, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, proti, aizliegums tos darīt pieejamus ES tirgū un eksportēt (3. pants).

II nodaļā ir izklāstīta izmeklēšana un kompetento iestāžu lēmumi. Dalībvalstīm būs jāizraugās viena vai vairākas kompetentās iestādes, kas atbild par šajā priekšlikumā (12. pantā) noteikto pienākumu izpildi. Izmeklēšanas sagatavošanas posmā kompetentajām iestādēm būs jāievēro uz risku balstīta pieeja, un jo īpaši jāizvērtē iepriekš minētā aizlieguma pārkāpšanas risks (4. pants). Ja kompetentā iestāde konstatē, ka pastāv pamatotas bažas par šādu pārkāpumu, tai būs jāveic izmeklēšana saistībā ar attiecīgajiem produktiem un uzņēmējiem (5. pants). Šajā nodaļā ir arī precizēti kompetento iestāžu lēmumi (6. pants), to saturs (7. pants), pārskatīšana (8. pants) un atzīšana (14. pants). Kompetentajām iestādēm būs pienākums informēt Komisiju un citu dalībvalstu kompetentās iestādes (9. pants) un pienākumi attiecībā uz administratīvo sadarbību un savstarpējo saziņu (13. pants). Nodaļā ir arī noteikumi par informācijas iesniegšanu par apgalvojumiem, ka notikuši pārkāpumi (10. pants), un par tādu teritoriju vai produktu datubāzi, attiecībā uz kuriem pastāv piespiedu darba risks (11. pants).

III nodaļa attiecas uz noteikumiem par produktiem, ko ieved ES tirgū vai izved no tā. Ir vajadzīgi īpaši noteikumi par muitas kontroli, jo Regula (ES) 2019/1020 šajā gadījumā nav mērķderīga, un muitas dienesti nevar būt par “pirmo aizsardzības līniju”, kā tas parasti notiek saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1020. Tāpēc tie paļausies uz kompetento iestāžu lēmumiem. Turklāt muitas dienestu rīcībā ir jābūt konkrētai informācijai par izgatavošanas procesā iesaistītajām fiziskajām un juridiskajām personām, kā arī par pašu produktu, lai saskaņā ar kompetento iestāžu lēmumiem tie varētu faktiski apturēt tādu produktu ieviešanu ES tirgū vai izvešanu no tā, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu.

Tādēļ III nodaļā ir iekļauti noteikumi par muitas kontroli (15. pants), informāciju, kas uzņēmējam jādara pieejama muitas dienestiem (16. pants), tādu produktu laišanas brīvā apgrozībā vai eksporta apturēšanu, attiecībā uz kuriem varētu būt pārkāpts aizliegums (17. pants), to laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu, ja nav pārkāpumu (18. pants), atteikumu tos laist brīvā apgrozībā vai eksportēt (19. pants) un tādu produktu likvidēšanu, kurus atteikts laist brīvā apgrozībā vai eksportēt (20. pants), kā arī noteikumi par informācijas apmaiņu un sadarbību starp kompetentajām iestādēm un muitas dienestiem (21. pants).

IV nodaļā ir iekļauti noteikumi par informācijas sistēmām (22. pants), par vadlīnijām, kas Komisijai būs jāsagatavo, lai palīdzētu kompetentajām iestādēm īstenot šo ierosināto regulu un uzņēmējiem to ievērot, kā arī noteikumi, ar kuriem nodrošina kompetento iestāžu uzdevumu skaidrību un šo iestāžu darbības konsekvenci (23. pants), kā arī par ES Piespiedu darbā izgatavotu produktu apkarošanas tīkla izveidi, sastāvu un uzdevumiem, kas kalpos par platformu strukturētai koordinācijai un sadarbībai starp kompetentajām iestādēm un Komisiju (24. pants).

V nodaļā ir izklāstīti nobeiguma noteikumi: par konfidencialitāti (25. pants), starptautisko sadarbību (26. pants), deleģētajiem aktiem (27. pants), steidzamības procedūru (28. pants), komiteju procedūru (29. pants), sodiem (30. pants) un šīs ierosinātās regulas stāšanos spēkā un piemērošanas datumu (31. pants).

Priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA**par tādu produktu aizliegšanu Savienības tirgū, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. un 207. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹⁵,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

tā kā:

- (1) Kā atzīts Starptautiskās Darba organizācijas (“SDO”) Piespiedu darba konvencijas Nr. 29 (“SDO Konvencija Nr. 29”) 2014. gada protokola preambulā, piespiedu darbs ir nopietns cilvēka cieņas un cilvēka pamattiesību pārkāpums. SDO ir pasludinājusi, ka visu veidu piespiedu vai obligātā darba izskaušana ir viens no pamattiesību ievērošanas principiem. SDO atzinusi SDO Konvenciju Nr. 29, Konvencijas Nr. 29 2014. gada protokolu un SDO Konvenciju Nr. 105 par piespiedu darba izskaušanu (“SDO Konvencija Nr. 105”) par SDO pamatkonvencijām¹⁶. Piespiedu darbs ietver daudzus un dažādus piespiedu darba veidus, kad tiek pieprasīts darbs vai pakalpojums no personām, kuras šādu darbu vai pakalpojumu nav piedāvājušas brīvprātīgi¹⁷.
- (2) Piespiedu darbs pasaulē ir plaši izplatīts. Tiek lēsts, ka 2021. gadā piespiedu darbā bija iesaistīti aptuveni 27,6 miljoni cilvēku¹⁸. Neaizsargātas un marginalizētas sabiedrības grupas ir īpaši pakļautas riskam spiediena dēļ tikt iesaistītas piespiedu darbā. Pat tad, ja piespiedu darbs nav valsts uzspiests, to bieži vien izraisa labas pārvaldības trūkums, ko pieļauj konkrēti uzņēmēji.
- (3) Piespiedu darba izskaušana ir Eiropas Savienības prioritāte. Cilvēka cieņas neaizskaramība un cilvēktiesību universālums un nedalāmība ir stingri nostiprināti Līguma par Eiropas Savienību 21. pantā. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 5. panta 2. punktā un Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 4. pantā ir noteikts, ka

¹⁵ OV C , , . lpp.

¹⁶ <https://www.ilo.org/global/standards/introduction-to-international-labour-standards/conventions-and-recommendations/lang--en/index.htm>.

¹⁷ SDO piespiedu darba definīcija saskaņā ar SDO 1930. gada Piespiedu darba konvenciju (Nr. 29): *What is forced labour, modern slavery and human trafficking (Forced labour, modern slavery and human trafficking)* (ilo.org).

¹⁸ *The 2021 Global Estimates of Modern Slavery*, https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_norm/---ipecc/documents/publication/wcms_854733.pdf.

nevienam nedrīkst likt veikt piespiedu vai obligātu darbu. Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir vairākkārt interpretējusi Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 4. pantu, norādot, ka tas paredz, ka dalībvalstīm ir pienākums sodīt un faktiski saukt pie atbildības par ikvienu darbību, ar kuru personu uztur Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 4. pantā minētajās situācijās¹⁹.

- (4) Visas dalībvalstis ir ratificējušas SDO pamatkonvencijas par piespiedu darbu un bērnu darbu²⁰. Tāpēc tām ir juridisks pienākums novērst un izskaust piespiedu darba izmantošanu un regulāri ziņot SDO.
- (5) Ar savu politiku un likumdošanas iniciatīvām Savienība cenšas izskaust piespiedu darba izmantošanu. Savienība veicina pienācīgu rūpību saskaņā ar starptautiskām vadlīnijām un principiem, ko noteikušas starptautiskās organizācijas, to skaitā SDO, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija (tālāk tekstā “ESAO”) un Apvienoto Nāciju Organizācija (tālāk tekstā “ANO”), lai nodrošinātu, ka Savienībā iedibināto uzņēmumu vērtības ķēdēs netiek izmantots piespiedu darbs.
- (6) Savienības tirdzniecības politika atbalsta cīņu pret piespiedu darbu gan vienaspusējās, gan divpusējās tirdzniecības attiecībās. Savienības tirdzniecības nolīgumu tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības sadaļās ir ietverta apņemšanās ratificēt un faktiski īstenot SDO pamatkonvencijas, to skaitā SDO Konvenciju Nr. 29 un SDO Konvenciju Nr. 105. Turklāt par nopietniem un sistemātiskiem SDO Konvencijas Nr. 29 un SDO Konvencijas Nr. 105 pārkāpumiem var atcelt vienaspusējas tirdzniecības preferences, kas noteiktas Savienības vispārējo preferenču sistēmā.
- (7) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu par cilvēku tirdzniecības apkarošanu (Direktīva 2011/36/ES)²¹ (“Direktīva par cilvēku tirdzniecības apkarošanu”) saskaņo cilvēku tirdzniecības definīciju, aptverot piespiedu darbu vai pakalpojumus, un nosaka minimālos sodus. Nevieniem noteikumiem, kas pieņemti attiecībā uz aizliegumu Savienības tirgū laist un darīt pieejamus iekšzemes vai importētus produktus, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu, vai eksportēt šādus produktus, un pienākumam nodrošināt šādu produktu izņemšanu no Savienības tirgus (“aizliegums”) nevajadzētu skart minēto direktīvu, un jo īpaši tiesībsardzības un tiesu iestāžu kompetenci izmeklēt cilvēku tirdzniecības (arī darbaspēka ekspluatācijas) noziegumus un saukt pie atbildības par tiem.
- (8) [Jo īpaši Direktīvā 20XX/XX/ES par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju ir noteikti horizontāli pienācīgas rūpības pienākumi identificēt, novērst, mazināt un atskaitīties par faktisko un iespējamo negatīvo ietekmi uz cilvēktiesībām, tostarp piespiedu darbu, un vidi uzņēmuma darbībā, tā meitasuzņēmumos un vērtības ķēdēs saskaņā ar starptautiskajiem cilvēktiesību un darba tiesību standartiem un vides konvencijām. Šie pienākumi attiecas uz lieliem uzņēmumiem, kuriem pārsniegts noteikts darbinieku skaits un neto apgrozījuma sliekšnis, un uz tādiem mazākiem

¹⁹ Skatīt, piemēram, 89. un 102. punktu lietā *Siliadin pret Franciju* vai 105. punktu lietā *Chowdury un citi pret Grieķiju*.

²⁰ https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---ilo-brussels/documents/publication/wcms_195135.pdf.

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/36/ES (2011. gada 5. aprīlis) par cilvēku tirdzniecības novēršanu un apkarošanu un cietušo aizsardzību, un ar kuru aizstāj Padomes Pamatlēmumu 2002/629/TI (OV L 101, 15.4.2011., 1. lpp.).

uzņēmumiem nozarēs ar lielu ietekmi, kuriem pārsniegts noteikts darbinieku skaita un neto apgrozījuma sliekšnis²².]

- (9) Turklāt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2017/821²³ ir noteikts, ka Savienības importētājiem, kas importē izrakteņus, uz kuriem attiecas minētā regula, ir jāievēro pienācīgas pārbaudes (rūpības) pienākumi saskaņā ar ESAO Pienācīgas pārbaudes (rūpības) vadlīniju attiecībā uz atbildīgām izrakteņu piegādes ķēdēm no konfliktu skartām un augsta riska teritorijām II pielikumu un tajā izklāstītajiem pienācīgas rūpības ieteikumiem. [Regulā (ES) Nr. XX/20XX par baterijām un bateriju atkritumiem ir ietverts pienākums uzņēmējiem ievērot pienācīgu rūpību savās piegādes ķēdēs, arī attiecībā uz darba tiesībām²⁴.] [Regulā (ES) XX/20XX, ar ko paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū darīt pieejamas konkrētas ar atmežošanu un meža degradāciju saistītas preces un izstrādājumus, kā arī par to eksportu no Savienības²⁵ ir prasība ievērot pienācīgu rūpību attiecībā uz to, vai tās darbības jomā ietilpstošie produkti un preces ir likumīgi un atbilst neatmežošanas prasībai, arī attiecībā uz cilvēktiesībām.]
- (10) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/34/ES [XX]. pantā ir noteikts, ka dalībvalstīm ir jānodrošina, lai konkrēti uzņēmēji katru gadu publicētu nefinanšu pārskatus, kuros tie ziņo par savas darbības ietekmi uz vides, sociālajiem un ar darbiniekiem saistītajiem aspektiem, cilvēktiesību ievērošanu, to skaitā attiecībā uz piespiedu darbu, pretkorupcijas un kukuļošanas aspektiem²⁶. [Turklāt Direktīvā 20XX/XX/ES par korporatīvo ilgtspējas ziņojumu sniegšanu ir noteiktas sīki izstrādātas prasības attiecīgajiem uzņēmumiem attiecībā uz ziņojumu sniegšanu par cilvēktiesību ievērošanu, arī globālajās piegādes ķēdēs. Informācijā, ko uzņēmumi atklāj par cilvēktiesībām, attiecīgā gadījumā būtu jāiekļauj informācija par piespiedu darbu to vērtības ķēdēs²⁷.]
- (11) 2021. gada jūlijā Komisija un Eiropas Ārējās darbības dienests publicēja norādes²⁸, kas palīdzētu Savienības uzņēmumiem veikt atbilstošus pasākumus, lai savās darbībās un piegādes ķēdēs novērstu piespiedu darba risku.
- (12) Kā atzīts Komisijas paziņojumā par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē²⁹, neraugoties uz pašreizējo politiku un tiesisko regulējumu, ir nepieciešama turpmāka

²² Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 20XX/XX/ES par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937 (OV XX, XX.XX.20XX., XX. lpp.).

²³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/821 (2017. gada 17. maijs), ar ko paredz piegādes ķēdes pienācīgas pārbaudes pienākumus Savienības importētājiem, kuri importē konfliktu skartu un augsta riska teritoriju izcelsmes alvu, tantalu un volframu, to rūdas un zeltu (OV L 130, 19.5.2017., 1. lpp.).

²⁴ EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par baterijām un bateriju atkritumiem, ar ko atceļ Direktīvu 2006/66/EK un groza Regulu (ES) Nr. 20XX/XX (OV XX, XX.XX.20XX., XX. lpp.).

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko paredz noteikumus par to, kā Savienības tirgū darīt pieejamas konkrētas ar atmežošanu un meža degradāciju saistītas preces un izstrādājumus, kā arī par to eksportu no Savienības un ar ko atceļ Regulu (ES) Nr. XXX/20XX (OV XX, XX.XX.20XX., XX. lpp.).

²⁶ Direktīva 2013/34/ES attiecībā uz noteiktu lielu uzņēmumu un grupu nefinanšu un daudzveidības informācijas atklāšanu (OV L).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 20XX/XX/ES, ar ko attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņojumu sniegšanu groza Direktīvu 2013/34/ES, Direktīvu 2004/109/EK, Direktīvu 2006/43/EK un Regulu (ES) Nr. 537/2014 (OV XX, XX.XX.20XX., XX. lpp.).

²⁸ Norādes par ES uzņēmumu pienācīgu rūpību nolūkā mazināt piespiedu darba risku savās darbībās un piegādes ķēdēs.

rīcība, lai sasniegtu noteiktos mērķus, proti, izskaust no Savienības tirgus produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, un tādējādi dot turpmāku ieguldījumu cīņā pret piespiedu darbu visā pasaulē.

- (13) Eiropas Parlaments savās rezolūcijās ir stingri nosodījis piespiedu darbu un aicinājis aizliegt produktus, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu³⁰. Tāpēc tas, ka produkti, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu, varētu būt pieejami Savienības tirgū vai eksportēti uz trešām valstīm bez iedarbīga mehānisma šādu produktu aizliegšanai vai izņemšanai no tirgus, ir sabiedrības morāles jautājums.
- (14) Lai pilnībā izveidotu Savienības tiesisko un politisko regulējumu attiecībā uz piespiedu darbu, būtu jāaizliedz Savienības tirgū laist un darīt pieejamus produktus, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu, vai eksportēt iekšzemē ražotus vai importētus produktus, kuri ražoti, izmantojot piespiedu darbu, un būtu jānodrošina, ka šie produkti tiek izņemti no Savienības tirgus.
- (15) Pašlaik nav tādu Savienības tiesību aktu, kas pilnvarotu dalībvalstu iestādes tieši aizturēt, konfiscēt vai likt izņemt produktu, pamatojoties uz konstatējumu, ka tas pilnībā vai daļēji ražots, izmantojot piespiedu darbu.
- (16) Lai nodrošinātu šāda aizlieguma iedarbīgumu, tas būtu jāpiemēro produktiem, kuru ražošanā, izgatavošanā, novākšanā un ieguvē (arī ar produktiem saistītā apstrādē vai pārstrādē) ir izmantots piespiedu darbs. Aizliegumam būtu jāattiecas uz visiem jebkura veida produktiem, to skaitā to sastāvdaļām, un tas būtu jāpiemēro produktiem neatkarīgi no nozares un izcelsmes, kā arī no tā, vai tie ražoti iekšzemē vai importēti, laisti vai darīti pieejami Savienības tirgū vai eksportēti.
- (17) Aizliegumam būtu jāveicina starptautiskie centieni izskaust piespiedu darbu. Tāpēc jēdziena “piespiedu darbs” definīcija būtu jāsaskaņo ar definīciju, kas noteikta SDO Konvencijā Nr. 29. Jēdziena “piespiedu darbs, ko piemēro valsts iestādes” definīcija būtu jāsaskaņo ar SDO Konvenciju Nr. 105, kurā konkrēti aizliegts izmantot piespiedu darbu kā sodu par politisku uzskatu paušanu, ekonomiskās attīstības mērķiem, kā līdzekli darba disciplīnas nodrošināšanai, kā sodu par piedalīšanos streikos vai kā rasu, reliģiskās vai cita veida diskriminācijas līdzekli³¹.
- (18) Mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (“MVU”) var būt ierobežoti resursi un iespējas nodrošināt, ka produkti, kurus tie laiž vai dara pieejamus Savienības tirgū, nav ražoti, izmantojot piespiedu darbu. Tāpēc Komisijai būtu jāizstrādā vadlīnijas par pienācīgu rūpību attiecībā uz piespiedu darbu, kurās būtu jāņem vērā arī uzņēmēju lielums un ekonomiskie resursi. Turklāt Komisijai būtu jāizstrādā vadlīnijas par piespiedu darba riska rādītājiem un par publiski pieejamu informāciju, lai palīdzētu MVU, kā arī citiem uzņēmējiem ievērot aizlieguma prasības.

²⁹ Komisijas 2022. gada 23. marta paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē globālas taisnīgas pārkārtošanās procesam un ilgtspējīgai atveseļošanai (COM(2022) 66 final).

³⁰ Sk. šīs rezolūcijas: [REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS par jaunu tirdzniecības instrumentu, ar ko aizliegt piespiedu darbā saražotus produktus \(europa.eu\)](#), [Pieņemtie teksti – Piespiedu darbs un uiguru stāvoklis Siņdzjanas Uiguru autonomajā reģionā – Ceturtdiena, 2020. gada 17. decembris \(europa.eu\)](#), [Pieņemtie teksti – Piespiedu darbs Linglongas ražotnē un vides aizstāvības protesti Serbijā – Ceturtdiena, 2021. gada 16. decembris \(europa.eu\)](#).

³¹ [What is forced labour, modern slavery and human trafficking \(Forced labour, modern slavery and human trafficking\) \(ilo.org\)](#) un tur minētās SDO konvencijas Nr. 29 un Nr. 105.

- (19) Dalībvalstu kompetentajām iestādēm būtu jāuzrauga tirgus, lai konstatētu aizlieguma pārkāpumus. Norīkojot šīs kompetentās iestādes, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka šīm iestādēm ir pietiekami resursi un ka to darbiniekiem ir nepieciešamā kompetence un zināšanas, jo īpaši attiecībā uz cilvēktiesībām, vērtības ķēdes pārvaldību un pienācīgas rūpības procesiem. Kompetentajām iestādēm būtu jārealizē cieša koordinācija ar valsts darba inspekcijām un tiesu un tiesībaizsardzības iestādēm, to skaitā tām, kas ir atbildīgas par cilvēku tirdzniecības apkarošanu, tā, lai netiktu apdraudēta šo iestāžu veiktā izmeklēšana.
- (20) Lai aizliegums labāk darbotos, kompetentajām iestādēm būtu jādod uzņēmējiem saprātīgs termiņš, kurā identificēt, mazināt, novērst un izbeigt piespiedu darba risku.
- (21) Identificējot iespējamus aizlieguma pārkāpumus, kompetentajām iestādēm būtu jāievēro uz risku balstīta pieeja un jānovērtē visa tām pieejamā informācija. Kompetentajām iestādēm būtu jāsāk izmeklēšana, ja, pamatojoties uz visas pieejamās informācijas novērtējumu, tās konstatē, ka pastāv pamatotas bažas par aizlieguma pārkāpumu.
- (22) Pirms izmeklēšanas sākšanas kompetentajām iestādēm no novērtējamajiem uzņēmējiem būtu jāpieprasa informācija par pasākumiem, kas veikti, lai mazinātu, novērstu vai izbeigtu piespiedu darba riskus to darbībās un vērtības ķēdēs saistībā ar novērtējamajiem produktiem. Šādas pienācīgas rūpības ievērošanai saistībā ar piespiedu darbu būtu jāpalīdz uzņēmējiem mazināt piespiedu darba izmantošanas risku savās darbībās un vērtības ķēdēs. Pienācīga rūpība nozīmē, ka piespiedu darba problēmas vērtības ķēdē ir identificētas un novērstas saskaņā ar attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem un starptautiskajiem standartiem. Tas nozīmē, ka gadījumā, ja kompetentā iestāde uzskata, ka nav pamatotu bažu par aizlieguma pārkāpumu, piemēram, tāpēc, ka citu starpā ir piemēroti attiecīgie tiesību akti, vadlīnijas, ieteikumi vai jebkāda citāda pienācīga rūpība saistībā ar piespiedu darbu tā, ka tiek mazināts, novērst un izbeigts piespiedu darba risks, izmeklēšana nav jāsāk.
- (23) Lai nodrošinātu sadarbību starp kompetentajām iestādēm, kas izraudzītas saskaņā ar šo un citiem attiecīgiem tiesību aktiem, un lai nodrošinātu to darbību un lēmumu konsekvenci, kompetentajām iestādēm, kas izraudzītas saskaņā ar šo regulu, vajadzības gadījumā būtu jāpieprasa informācija no citām attiecīgajām iestādēm par to, vai uz novērtējamajiem uzņēmējiem attiecas pienācīga rūpība saistībā ar piespiedu darbu saskaņā ar piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem vai dalībvalstu tiesību aktiem, kuros noteiktas pienācīgas rūpības un pārredzamības prasības attiecībā uz piespiedu darbu, un vai tie šādu pienācīgu rūpību ievēro.
- (24) Izmeklēšanas sagatavošanas posmā kompetentajām iestādēm būtu jāpievērš uzmanība tiem uzņēmējiem, kas iesaistīti vērtības ķēdes posmos, kuros pastāv lielāks piespiedu darba risks saistībā ar izmeklējamajiem produktiem, ņemot vērā arī to lielumu un ekonomiskos resursus, attiecīgo produktu daudzumu un tā piespiedu darba apjomu, par kuru radušās aizdomas.
- (25) Kompetentajām iestādēm, pieprasot informāciju izmeklēšanas laikā, ciktāl iespējams un lai sekmētu izmeklēšanas rezultatīvu norisi, prioritāri būtu jāizraugās tie izmeklējamie uzņēmēji, kuri ir iesaistīti vērtības ķēdes posmos, kas ir iespējami tuvu vietām vai jomām, kurās iespējams piespiedu darba risks, un būtu jāņem vērā uzņēmēju lielums un ekonomiskie resursi, attiecīgo produktu daudzums, kā arī tā piespiedu darba apjoms, par kuru radušās aizdomas.

- (26) Kompetentajām iestādēm būtu jāuzņemas pienākums pierādīt, ka piespiedu darbs ir izmantots kādā produkta ražošanas, izgatavošanas, novākšanas vai ieguves posmā, arī ar produktu saistītā apstrādē vai pārstrādē, pamatojoties uz visu informāciju un pierādījumiem, kas savākti izmeklēšanas laikā, arī tās sagatavošanas posmā. Lai nodrošinātu uzņēmēju tiesības uz pienācīgu procesu, tiem vajadzētu būt iespējai sniegt kompetentajām iestādēm informāciju savas aizstāvības nolūkā visā izmeklēšanas laikā.
- (27) Kompetentajām iestādēm, kuras konstatē, ka uzņēmēji ir pārkāpuši aizliegumu, būtu nekavējoties jāaizliedz šādus produktus laist un darīt pieejamus Savienības tirgū, kā arī tos eksportēt no Savienības un jāpieprasa, lai izmeklējamie uzņēmēji izņem attiecīgos produktus, kas jau ir darīti pieejami Savienības tirgū, un tos iznīcina, padara neizmantojamus vai likvidē kā citādi saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kuri atbilst Savienības tiesību aktiem, to skaitā Savienības tiesību aktiem par atkritumu apsaimniekošanu.
- (28) Minētajā lēmumā kompetentajām iestādēm būtu jānorāda izmeklēšanas konstatējumi un informācija, kas ir šo konstatējumu pamatā, un jānosaka saprātīgs termiņš, kurā uzņēmējiem lēmums būtu jāizpilda, kā arī informācija, kas ļauj identificēt produktu, uz kuru lēmums attiecas. Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, kas vajadzīgi, lai precizētu informāciju, kura jāiekļauj šādos lēmumos.
- (29) Nosakot saprātīgu termiņu rīkojuma izpildei, kompetentajām iestādēm būtu jāņem vērā attiecīgo uzņēmēju lielums un ekonomiskie resursi.
- (30) Ja uzņēmēji līdz noteiktā termiņa beigām neizpilda kompetento iestāžu lēmumu, kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka attiecīgos produktus ir aizliegts laist vai darīt pieejamus Savienības tirgū, eksportēt vai izņemt no Savienības tirgus un ka visi šādi produkti, kas palikuši pie attiecīgajiem uzņēmējiem, tiek iznīcināti, padarīti neizmantojami vai kā citādi likvidēti saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kuri atbilst Savienības tiesību aktiem, to skaitā Savienības tiesību aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, un attiecīgās izmaksas būtu jāsedz pašiem uzņēmējiem.
- (31) Uzņēmējiem būtu vajadzīga iespēja pieprasīt kompetento iestāžu lēmumu pārskatīšanu pēc tam, kad tie ir iesnieguši jaunu informāciju, kas parāda, ka nevar secināt, ka attiecīgie produkti izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu. Kompetentajām iestādēm būtu jāatsauc savs lēmums, ja tās, pamatojoties uz šo jauno informāciju, konstatē, ka nav iespējams noteikt, ka produkti ir izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu.
- (32) Jebkurai personai — vai tā būtu fiziska vai juridiska persona — vai apvienībai, kas nav juridiska persona, vajadzētu būt iespējai iesniegt informāciju kompetentajām iestādēm, ja tā uzskata, ka Savienības tirgū tiek laisti un darīti pieejami produkti, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu, kā arī saņemt informāciju par iesniegtās informācijas novērtējuma rezultātiem.
- (33) Lai uzņēmējiem un kompetentajām iestādēm atvieglotu aizlieguma īstenošanu, Komisijai būtu jāizdod attiecīgas vadlīnijas. Šādās vadlīnijās būtu jāiekļauj norādes par pienācīgu rūpību attiecībā uz piespiedu darbu un papildu informācija kompetentajām iestādēm aizlieguma īstenošanai. Norādēm par pienācīgu rūpību saistībā ar piespiedu darbu būtu jābalstās uz Komisijas un Eiropas Ārējās darbības dienesta 2021. gada jūlijā publicētajām Norādēm par ES uzņēmumu pienācīgu rūpību nolūkā mazināt piespiedu darba risku savās darbībās un piegādes ķēdēs. Vadlīnijām vajadzētu būt saskaņotām ar citām Komisijas vadlīnijām šajā jomā un attiecīgo starptautisko organizāciju vadlīnijām. Lai noteiktu riska rādītājus, būtu jāņem vērā

starptautisko organizāciju, jo īpaši SDO, ziņojumi, kā arī citi neatkarīgi un pārbaudāmi informācijas avoti.

- (34) Kompetento iestāžu lēmumi, ar kuriem konstatē aizlieguma pārkāpumu, būtu jāpaziņo muitas dienestiem, kuriem būtu jācenšas identificēt attiecīgo produktu starp produktiem, kas deklarēti laišanai brīvā apgrozībā vai eksportam. Atbildība par aizlieguma vispārēju izpildi attiecībā uz iekšējo tirgu, kā arī produktiem, ko ieved Savienības tirgū vai izved no tā, būtu jāuzņemas kompetentajām iestādēm. Tā kā piespiedu darbs ir daļa no izgatavošanas procesa un uz paša produkta nekādas pēdas neatstāj un Regula (ES) 2019/1020 attiecas tikai uz rūpnieciski ražotiem (izgatavotiem) produktiem un tās darbības jomā ietilpst vienīgi produktu laišana brīvā apgrozībā, muitas dienesti saskaņā ar Regulu (ES) 2019/1020 nevarētu rīkoties patstāvīgi, lai piemērotu un izpildītu aizliegumu. Tam, kā katrā dalībvalstī organizē kontroles īstenošanu, nevajadzētu skart Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013³² un tās vispārīgos noteikumus par muitas dienestu kontroles un uzraudzības pilnvarām.
- (35) Informācija, ko uzņēmēji patlaban sniedz muitas dienestiem, ietver tikai vispārīgu informāciju par produktiem, bet trūkst informācijas par izgatavotāju vai ražotāju un produktu piegādātājiem, kā arī konkrētas informācijas par produktiem. Lai muitas dienesti varētu identificēt produktus, kurus ieved Savienības tirgū vai izved no tā, kuri varētu būt saistīti ar regulas pārkāpumiem un kuri attiecīgi būtu jāaptur uz ES ārējām robežām, uzņēmējiem būtu jāiesniedz muitas dienestiem informācija, kas ļautu noteikt kompetento iestāžu lēmumu attiecināmību uz konkrēto produktu. Tajā būtu jāiekļauj informācija par izgatavotāju vai ražotāju un produkta piegādātājiem, kā arī cita informācija par pašu produktu. Šajā nolūkā Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt deleģētos aktus, kuros būtu norādīti produkti, par kuriem šāda informācija būtu jāsniedz, cita starpā izmantojot saskaņā ar šo regulu izveidoto datubāzi, kā arī informāciju un kompetento iestāžu lēmumus, kas kodēti Regulas (ES) 2019/1020 34. pantā noteiktajā informācijas un saziņas sistēmā ("ICSMS"). Turklāt Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt īstenošanas aktus, kas vajadzīgi, lai precizētu informāciju, kura uzņēmējiem jādara pieejama muitai. Šai informācijai būtu jāietver produkta apraksts, nosaukums vai zīmols, konkrētas Savienības tiesību aktos noteiktās prasības produkta identifikācijai (piemēram, tipa, atsaucē, modeļa, partijas vai sērijas numurs, kas piestiprināts produktam vai norādīts uz iepakojuma vai produktam pievienotā dokumentā, vai arī digitālās produkta pases unikālais identifikators), kā arī tādas ziņas par izgatavotāju vai ražotāju un produkta piegādātājiem, kuras norāda arī katra ražotāja vai izgatavotāja nosaukumu, komercnosaukumu vai reģistrēto preču zīmi, kontaktinformāciju, unikālo identifikācijas numuru valstī, kurā tas iedibināts, un, ja pieejams, saimnieciskās darbības veicēja reģistrācijas un identifikācijas (*EORI*) numuru. Savienības Muitas kodeksa pārskatīšanas procesā tiks apsvērta iespēja tiesību aktos muitas jomā ieviest informāciju, kas uzņēmējiem ir jādara pieejama muitai, lai nodrošinātu šīs regulas izpildi un, raugoties plašāk, — stiprinātu piegādes ķēdes pārredzamību.
- (36) Muitas dienestiem, kas identificē produktu, uz kuru varētu attiekties kompetento iestāžu paziņotais lēmums, ar ko konstatē aizlieguma pārkāpumu, būtu jāaptur šā produkta laišana brīvā apgrozībā un nekavējoties jāinformē kompetentās iestādes. Kompetentajām iestādēm par lietu, par kuru tām paziņojuši muitas dienesti, saprātīgā

³² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (pārstrādāta redakcija) (OV L 269, 10.10.2013., 1. lpp.).

terminā būtu jāsniedz slēdziens, vai nu apstiprinot, vai noliedzot, ka uz attiecīgo produktu attiecas minētais lēmums. Vajadzības gadījumā kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pilnvarotām pieprasīt, lai tiktu saglabāta produkta laišanas brīvā apgrozībā apturēšana. Ja kompetentās iestādes noteiktajā termiņā slēdzienu nesniedz, muitas dienestiem produkti būtu jālaiž brīvā apgrozībā, ja ir izpildītas visas pārējās piemērojamās prasības un formalitātes. Kopumā nebūtu arī jāuzskata, ka laišana brīvā apgrozībā vai eksports pierāda atbilstību Savienības tiesību aktiem, jo šāda procedūra ne vienmēr ietver pilnīgu šādas atbilstības kontroli.

- (37) Ja kompetentās iestādes secina, ka produkts atbilst lēmumam, ar kuru konstatēts aizlieguma pārkāpums, tām būtu nekavējoties jāinformē muitas dienesti, kuriem būtu jānoraida attiecīgā produkta laišana brīvā apgrozībā vai eksports. Produkts būtu jāiznīcina, jāpadara neizmantojams vai kā citādi jālikvidē saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kas atbilst Savienības tiesību aktiem, to skaitā tiesību aktiem par atkritumu apsaimniekošanu, kuri izslēdz reeksportu, ja preces ir ārpussavienības preces.
- (38) Attiecīgā gadījumā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 952/2013 muitas dienestiem būtu jānosaka nosacījumi, kas piemērojami produktiem laikā, kad to laišana brīvā apgrozībā vai eksports ir apturēts, arī attiecībā uz to uzglabāšanu vai iznīcināšanu un likvidēšanu gadījumā, ja ir atteikta šādu produktu laišana brīvā apgrozībā. Ja produktiem, ko ievēd Savienības tirgū, ir nepieciešama turpmāka pārstrāde, tiem būtu jāpiemēro atbilstoša muitas procedūra, kas ļauj veikt šādu pārstrādi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 220., 254., 256., 257. un 258. pantu.
- (39) Vienotu aizlieguma izpildi attiecībā uz produktiem, ko ievēd Savienības tirgū vai izved no tā, var panākt tikai, kompetentajām iestādēm, muitas dienestiem un Komisijai sistemātiski apmainoties ar informāciju un savstarpēji sadarbojoties.
- (40) Informācijas vākšanai, apstrādei un glabāšanai strukturētā veidā par jautājumiem, kas saistīti ar aizlieguma izpildi, kompetentajām iestādēm būtu jāizmanto *ICSMS*. Komisijai, kompetentajām iestādēm un muitas dienestiem būtu vajadzīga piekļuve šai sistēmai, lai pildītu savus attiecīgos pienākumus saskaņā ar šo regulu.
- (41) Lai optimizētu un atslogotu tādu produktu kontroles procesu, ko ievēd Savienības tirgū vai izved no tā, ir jānodrošina automātiska datu pārsūtīšana starp *ICSMS* un muitas sistēmām. Būtu jānošķir trīs dažādi datu nosūtīšanas veidi atkarībā no to attiecīgajiem mērķiem. Pirmkārt, lēmumi, ar kuriem konstatē aizlieguma pārkāpumu, būtu jānosūta no *ICSMS* uz elektronisko muitas riska pārvaldības sistēmu (*CRMS*), kas minēta Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447³³ 36. pantā, neskarot turpmākas izmaiņas muitas riska pārvaldības vidē, lai muitas dienesti šo informāciju izmantotu tādu produktu identificēšanai, kuri varētu atbilst šādiem lēmumiem. Šo pirmo datu pārsūtīšanai būtu jāizmanto pieejamās muitas vides saskarnes. Otrkārt, ja muitas dienesti identificē šādu produktu, būs jānodrošina lietu pārvaldība, lai cita starpā pārsūtītu paziņojumu par apturēšanu, kompetento iestāžu slēdzienus un informāciju par muitas veikto darbību rezultātiem. ES vienloga videi muitas jomā būtu jāatbalsta šie otrā veida pārsūtītie dati starp *ICSMS* un valstu muitas sistēmām. Treškārt, muitas sistēmās par produktiem, ko ievēd Savienības tirgū un izved no tā, ir sniegta informācija, kas būtu svarīga kompetentajām iestādēm, lai tās varētu veikt savus pienākumus, bet kas tām nav pieejama. Tādēļ attiecīgā informācija būtu jāizgūst un

³³ Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu (OV L 343, 29.12.2015., 558. lpp.).

jānosūta uz *ICSMS*. Lai neradītu papildu slogu muitas dienestiem, šiem trim starpsavienojumiem vajadzētu būt lielā mērā automatizētiem un viegli lietojamiem. Būtu jāpilnvaro Komisija sadarbībā ar muitas dienestiem un kompetentajām iestādēm pieņemt īstenošanas aktus, kas vajadzīgi, lai noteiktu procesuālos noteikumus, praktisko kārtību un datu elementus, kuri jānosūta starp *ICSMS* un muitas sistēmām, kā arī jebkādas citas papildu prasības.

- (42) Lai nodrošinātu faktisku izpildi, vienas dalībvalsts kompetentās iestādes pieņemtie lēmumi būtu jāatzīst un jāizpilda citu dalībvalstu kompetentajām iestādēm attiecībā uz produktiem ar tādu pašu identifikāciju no tās pašas piegādes ķēdes, kurā konstatēts piespiedu darbs.
- (43) Ja aizlieguma izpildes nolūkos ir jāapstrādā personas dati, šāda apstrāde būtu jāveic saskaņā ar Savienības tiesībām par persondatu aizsardzību. Visai personas datu apstrādei saskaņā ar aizlieguma izpildi piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679³⁴ un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725³⁵.
- (44) Lai nodrošinātu aizlieguma faktisku izpildi, ir nepieciešams izveido tīklu ar mērķi nodrošināt strukturētu koordināciju un sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un vajadzības gadījumā muitas dienestu ekspertiem un Komisiju. Ar minētā tīkla palīdzību vajadzētu arī racionalizēt Savienības kompetento iestāžu praksi, kas atvieglo dalībvalstu kopīgu izpildes darbību — arī kopīgo izmeklēšanu — īstenošanu. Minētajai administratīvā atbalsta struktūrai būtu jārada iespēja apvienot resursus un uzturēt saziņas un informācijas sistēmu starp dalībvalstīm un Komisiju, tādējādi palīdzot stiprināt aizlieguma izpildi.
- (45) Tā kā piespiedu darbs ir globāla problēma un ņemot vērā globālo vērtības ķēžu savstarpējās saiknes, ir vajadzīgs veicināt starptautisko sadarbību cīņā pret piespiedu darbu — tā uzlabotu arī aizlieguma piemērošanas un izpildes efektivitāti. Komisijai būtu pienācīgi jāsadarbojas un jāapmainās ar informāciju ar trešo valstu iestādēm un starptautiskām organizācijām, lai veicinātu faktisku aizlieguma īstenošanu. Starptautiskajai sadarbībai ar trešo valstu iestādēm būtu jānotiek, strukturētā veidā esošajās dialoga struktūrās, piemēram, cilvēktiesību dialogā ar trešām valstīm, vai, ja nepieciešams, īpašās struktūrās, kas tiks izveidotas uz *ad hoc* pamata.
- (46) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011³⁶.
- (47) Lai papildinātu vai grozītu atsevišķus nebūtiskus šīs regulas elementus, pilnvaras saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 290. pantu pieņemt aktus būtu jādeleģē Komisijai. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī. Sagatavojot un izstrādājot

³⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

³⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

deleģētos aktus, Komisijai būtu jānodrošina vienlaicīga, savlaicīga un atbilstīga attiecīgo dokumentu nosūtīšana Eiropas Parlamentam un Padomei.

- (48) Lai nodrošinātu, ka muitas dienestiem tiek sniegta visa nepieciešamā informācija par produktu, kas tiem palīdzētu rīkoties rezultatīvi, — arī informācija, kas identificē attiecīgo produktu, informācija par izgatavotāju vai ražotāju un informācija par produkta piegādātājiem attiecībā uz produktiem, ko ieved Savienības tirgū vai izved no tā, — pilnvaras saskaņā ar LESD 290. pantu pieņemt aktus būtu jādeleģē Komisijai. Lai efektīvi un ātri veiktu darbības un pasākumus, muitas dienestiem ir jābūt iespējai ātri iegūt informāciju par konkrētiem produktiem, kas norādīti kompetento iestāžu lēmumos. Šādos gadījumos deleģētie akti būtu jāpieņem steidzamības kārtā.
- (49) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķi, proti, aizliegumu, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet tās mēroga vai iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (50) Lai nodrošinātu tūlītēju šajā regulā paredzēto pasākumu piemērošanu, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Ar šo regulu paredz noteikumus, ar ko uzņēmējiem aizliedz Savienības tirgū laist un darīt pieejamus vai eksportēt no Savienības tirgus produktus, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu.
2. Šī regula neattiecas uz tādu produktu izņemšanu no tirgus, kas ir nonākuši pie tiešajiem lietotājiem Savienības tirgū.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (a) “piespiedu darbs” ir piespiedu vai obligātais darbs, kā tas definēts Starptautiskās Darba organizācijas 1930. gada Piespiedu darba konvencijas (Nr. 29) 2. pantā, ieskaitot bērnu piespiedu darbu;
- (b) “valsts iestāžu uzspiests piespiedu darbs” ir piespiedu darbs, kas tiek izmantots, kā aprakstīts Starptautiskās Darba organizācijas 1957. gada Konvencijas par piespiedu darba izskaušanu (Nr. 105) 1. pantā;

- (c) “pienācīga rūpība attiecībā uz piespiedu darbu” ir uzņēmēja centieni īstenot obligātās prasības, brīvprātīgi ievērojamas vadlīnijas, ieteikumus vai praksi, kas izmantojami, lai identificētu, novērstu, mazinātu vai izbeigtu piespiedu darba izmantošanu attiecībā uz produktiem, kurus paredzēts darīt pieejamus Savienības tirgū vai eksportēt;
- (d) “darīt pieejamu tirgū” nozīmē par maksu vai bez maksas piegādāt produktu izplatīšanai, patēriņam vai izmantošanai Savienības tirgū, veicot komercdarbību, un gadījumā, ja produktu piedāvā pārdošanai tiešsaistē vai izmantojot citus tālpārdošanas veidus, to uzskata par darītu pieejamu tirgū, ja pārdošanas piedāvājums ir vērsts uz tiešajiem lietotājiem Savienībā;
- (e) “laist tirgū” nozīmē produktu pirmoreiz darīt pieejamu Savienības tirgū;
- (f) “produkts” ir jebkurš produkts, kas ir novērtējams naudā un kas kā tāds var būt tirdzniecības darījuma priekšmets neatkarīgi no tā, vai tas ir iegūts, novākts, ražots vai izgatavots, tostarp produktam jebkurā tā piegādes ķēdes posmā veikta apstrāde vai pārstrāde;
- (g) “produkts, kas izgatavots, izmantojot piespiedu darbu” ir produkts, kura ieguvē, novākšanā, ražošanā vai izgatavošanā jebkurā posmā, ieskaitot ar produktu saistīto apstrādi vai pārstrādi jebkurā tā piegādes ķēdes posmā, pilnībā vai daļēji ir izmantots piespiedu darbs;
- (h) “uzņēmējs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona vai personu apvienība, kas Savienības tirgū laiž vai dara pieejamus produktus vai eksportē produktus;
- (i) “izgatavotājs” ir produkta izgatavotājs nozīmē, kas lietota Savienības tiesību aktos, kuri piemērojami attiecīgajam produktam;
- (j) “ražotājs” ir LESD 38. panta 1. punktā minēto lauksaimniecības produktu ražotājs vai izejvielu ražotājs;
- (k) “produkta piegādātājs” ir jebkura piegādes ķēdē ietilpstoša fiziska vai juridiska persona vai personu apvienība, kas pilnībā vai daļēji iegūst, novāc, ražo vai izgatavo produktu vai iesaistās ar produktu saistītā apstrādē vai pārstrādē jebkurā tā piegādes ķēdes posmā vai nu kā izgatavotājs, vai arī jebkuros citos apstākļos;
- (l) “importētājs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, vai personu apvienība, kas ir Savienībā iedibināta un kas Savienības tirgū laiž kādas trešās valsts produktu;
- (m) “eksportētājs” ir eksportētājs, kā tas definēts Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2015/2446³⁷ 1. panta 19. punktā;
- (n) “pamatotas bažas” ir pamatots iemesls, kas balstīts uz objektīvu un pārbaudāmu informāciju un kompetentajām iestādēm rada aizdomas, ka produkti, iespējams, ir izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu;
- (o) “muitas dienesti” ir muitas dienesti, kā tie definēti Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 1. punktā;

³⁷ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem (OV L 343, 29.12.2015., 1. lpp.).

- (p) “produkti, ko ieved Savienības tirgū” ir tādi produkti no trešām valstīm, ko paredzēts laist Savienības tirgū vai kas paredzēti privātai lietošanai vai patēriņam Savienības muitas teritorijā un kam piemērota muitas procedūra “laišana brīvā apgrozībā”;
- (q) “produkti, ko izved no Savienības tirgus” ir produkti, kuriem piemērota muitas procedūra “eksports”;
- (r) “laišana brīvā apgrozībā” ir procedūra, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 952/2013 201. pantā;
- (s) “eksports” ir procedūra, kas noteikta Regulas (ES) Nr. 952/2013 269. pantā;
- (t) “ES muitas vienloga dokumentu apmaiņas sistēma” jeb *EU CSW-CERTEX* ir sistēma, kas izveidota ar [Regulas (ES) XX/20XX, ar ko izveido Eiropas Savienības vienloga vidi muitas jomā un groza Regulu (ES) Nr. 952/2013 (COM/2020/673 final)] 4. pantu;
- (u) “valsts vienloga vide muitas jomā” ir valsts vienloga vide muitas jomā, kā tā definēta [Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) XX/20XX 2. panta 9. punktā³⁸].

3. pants

To produktu aizliegums, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu

Uzņēmēji Savienības tirgū nelaiž un nedara pieejamus produktus, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu, kā arī neeksportē šādus produktus.

II nodaļa

Izmeklēšana un kompetento iestāžu lēmumi

4. pants

Izmeklēšanas sagatavošanas posms

1. Kompetentās iestādes, novērtējot iespējamību, ka uzņēmēji varētu būt pārkāpuši 3. pantu, ievēro uz risku balstītu pieeju. Novērtējuma pamatā ir visa attiecīgā informācija, kas ir to rīcībā, arī šāda informācija:
 - (a) informācija, ko saskaņā ar 10. pantu iesniegušas fiziskas vai juridiskas personas vai apvienības, kam nav juridiskas personas statusa;
 - (b) riska rādītāji un cita informācija, kas sniegta saskaņā ar 23. panta b) un c) apakšpunktu;
 - (c) datubāze, kas minēta 11. pantā;
 - (d) informācija un lēmumi, kas kodēti 22. panta 1. punktā minētajā informācijas un saziņas sistēmā, to skaitā visas iepriekšējās lietas par gadījumiem, kad uzņēmējs ir vai nav ievērojis 3. panta noteikumus;

³⁸

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) XX/20XX (.....) (OV,).

- (e) informācija, ko kompetentā iestāde vajadzības gadījumā pieprasa no citām attiecīgajām iestādēm, par to, vai uz novērtējamajiem uzņēmējiem saskaņā ar piemērojamajiem Savienības vai dalībvalstu tiesību aktiem, kuros noteiktas pienācīgas rūpības un pārredzamības prasības attiecībā uz piespiedu darbu, attiecas pienācīga rūpība saistībā ar piespiedu darbu un minētie uzņēmēji to ievēro.
2. Novērtējot iespējamību, ka uzņēmēji varētu būt pārkāpuši 3. pantu, kompetentās iestādes koncentrējas uz uzņēmējiem, kuri ir iesaistīti vērtības ķēdes posmos, kas ir iespējami tuvu vietām vai jomām, kurās iespējams piespiedu darba risks, un ņem vērā uzņēmēju lielumu un ekonomiskos resursus, attiecīgo produktu daudzumu, kā arī tā piespiedu darba apjomu, par kuru radušās aizdomas.
3. Pirms kompetentā iestāde saskaņā ar 5. panta 1. punktu sāk izmeklēšanu, tā no novērtējamajiem uzņēmējiem pieprasa informāciju par pasākumiem, kas veikti, lai identificētu, novērstu, mazinātu vai izbeigtu piespiedu darba riskus to darbībās un vērtības ķēdēs saistībā ar novērtējamajiem produktiem, arī pamatojoties uz šādiem noteikumiem:
- (a) piemērojamajiem Savienības tiesību aktiem vai dalībvalstu tiesību aktiem, kuros noteiktas pienācīgas rūpības un pārredzamības prasības attiecībā uz piespiedu darbu;
 - (b) vadlīnijām, ko Komisija izdevusi saskaņā ar 23. panta a) punktu;
 - (c) ANO, SDO, ESAO vai citu attiecīgo starptautisko organizāciju vadlīnijām vai ieteikumiem par pienācīgu rūpību;
 - (d) jebkādu citādu pienācīgu rūpību saistībā ar piespiedu darbu.
4. Uzņēmēji uz 3. punktā minēto kompetentās iestādes pieprasījumu atbild 15 darbdienu laikā no dienas, kad tie ir saņēmuši šādu pieprasījumu. Uzņēmēji kompetentajām iestādēm var sniegt jebkādu citu informāciju, ko tie uzskata par noderīgu šā panta vajadzībām.
5. Kompetentās iestādes 30 darbdienu laikā no dienas, kad saņemta informācija, ko uzņēmēji iesnieguši saskaņā ar 4. punktu, pabeidz izmeklēšanas sagatavošanas posmu, kurā, pamatojoties uz 1. punktā minēto novērtējumu un informāciju, ko uzņēmēji iesnieguši saskaņā ar 4. punktu, noskaidro, vai pastāv pamatotas bažas par 3. panta noteikumu pārkāpšanu.
6. Kompetentā iestāde pienācīgi ņem vērā to, ka uzņēmējs pierāda, ka tas ievēro pienācīgu rūpību, pamatojoties uz konstatēto piespiedu darba ietekmi tā piegādes ķēdē, un pieņem un īsteno atbilstošus un iedarbīgus pasākumus, lai īsā laikā izbeigtu piespiedu darbu.
7. Kompetentās iestādes nesāk izmeklēšanu saskaņā ar 5. pantu un attiecīgi informē novērtējamos uzņēmējus, ja, pamatojoties uz 1. punktā minēto novērtējumu un informāciju, ko uzņēmēji iesnieguši saskaņā ar 4. punktu, kompetentās iestādes uzskata, ka nav pamatotu bažu par 3. panta noteikumu pārkāpšanu, piemēram, tādēļ (un arī citu iemeslu dēļ), ka veidā, kas mazina, novērš un izbeidz piespiedu darba risku, tiek piemēroti piemērojamie tiesību akti, vadlīnijas, ieteikumi vai jebkāda cita pienācīgas rūpība saistībā ar 3. punktā minēto piespiedu darbu.

5. pants

Izmeklēšana

1. Kompetentās iestādes, kas saskaņā ar 4. panta 5. punktu konstatē, ka pastāv pamatotas bažas par 3. panta noteikumu pārkāpšanu, nolēmj sākt izmeklēšanu par attiecīgajiem produktiem un uzņēmējiem.
2. Kompetentās iestādes, kas sāk izmeklēšanu saskaņā ar 1. punktu, trīs darbdienu laikā no dienas, kad pieņemts lēmums par šādas izmeklēšanas sākšanu, informē izmeklējamos uzņēmējus par:
 - (a) izmeklēšanas sākšanu un tās iespējamām sekām;
 - (b) izmeklējamiem produktiem;
 - (c) izmeklēšanas sākšanas iemesliem, ja vien tas neapdraud izmeklēšanas iznākumu;
 - (d) iespēju uzņēmējiem iesniegt kompetentajai iestādei jebkādus citus dokumentus vai informāciju un datumu, līdz kuram šāda informācija iesniedzama.
3. Ja kompetentās iestādes to pieprasa, uzņēmēji, uz kuriem attiecas izmeklēšana, iesniedz šīm kompetentajām iestādēm visu informāciju, kas ir būtiska un nepieciešama izmeklēšanai, — arī informāciju, kurā identificēti izmeklējamie produkti, šo produktu izgatavotājs vai ražotājs un produktu piegādātāji. Pieprasot šādu informāciju, kompetentās iestādes, ciktāl iespējams:
 - (a) atzīst par prioritāriem izmeklējamos uzņēmējus, kuri iesaistīti vērtības ķēdes posmos, kas ir iespējami tuvu vietām vai jomām, kurās pastāv iespējama piespiedu darba risks, un
 - (b) ņem vērā arī uzņēmēju lielumu un ekonomiskos resursus, attiecīgo produktu daudzumu, kā arī tā piespiedu darba apjomu, par kuru radušās aizdomas.
4. Uzņēmēji informāciju iesniedz 15 darbdienu laikā pēc 3. punktā minētā pieprasījuma vai iesniedz pamatotu pieprasījumu pagarināt šo termiņu.
5. Lemjot par šajā pantā minētajiem termiņiem, kompetentās iestādes ņem vērā attiecīgo uzņēmēju lielumu un ekonomiskos resursus.
6. Kompetentās iestādes var veikt visas vajadzīgās pārbaudes un inspekcijas, arī izmeklēšanu trešās valstīs, ja attiecīgie uzņēmēji ir devuši piekrišanu un ja tās dalībvalsts vai trešās valsts valdība, kurā paredzēts veikt inspekcijas, ir oficiāli informēta un pret to neiebilst.

6. pants

Kompetento iestāžu lēmumi

1. Kompetentās iestādes novērtē visu informāciju un pierādījumus, kas savākti saskaņā ar 4. un 5. pantu, un, pamatojoties uz šo novērtējumu, saprātīgā termiņā no dienas, kad tās sākušas izmeklēšanu saskaņā ar 5. panta 1. punktu, nosaka, vai ir pārkāpts 3. pants.
2. Neatkarīgi no 1. punkta, ja nav bijis iespējams savākt informāciju un pierādījumus saskaņā ar 5. panta 3. vai 6. punktu, kompetentās iestādes var konstatēt 3. panta pārkāpumu, pamatojoties uz jebkuriem citiem pieejamiem faktiem.

3. Ja kompetentās iestādes nevar konstatēt 3. panta pārkāpumu, tās pieņem lēmumu izbeigt izmeklēšanu un par to informē uzņēmēju.
4. Ja kompetentās iestādes konstatē 3. panta pārkāpumu, tās nekavējoties pieņem lēmumu, kas ietver:
 - (a) aizliegumu attiecīgos produktus laist vai darīt pieejamus Savienības tirgū un tos eksportēt;
 - (b) rīkojumu izmeklētajiem uzņēmējiem izņemt no Savienības tirgus attiecīgos produktus, kas jau ir laisti vai darīti pieejami tirgū;
 - (c) rīkojumu izmeklētajiem uzņēmējiem likvidēt attiecīgos produktus saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kuri atbilst Savienības tiesību aktiem.
5. Ja uzņēmējs nav izpildījis 4. punktā minēto lēmumu, kompetentās iestādes nodrošina, ka tiek veiktas visas tālāk uzskaitītās darbības:
 - (a) ka tiek aizliegts laist vai darīt pieejamus tirgū attiecīgos produktus;
 - (b) ka produkti, kas jau ir laisti vai darīti pieejami tirgū, tiek izņemti no Savienības tirgus;
 - (c) ka ikviens produkts, kas paliek pie attiecīgā uzņēmēja, tiek likvidēts saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kuri atbilst Savienības tiesību aktiem, un attiecīgās izmaksas sedz paši uzņēmēji.
6. Ja uzņēmēji kompetentajām iestādēm sniedz pierādījumus, ka ir izpildījuši 4. punktā minēto lēmumu un ka ir likvidējuši piespiedu darbu savās darbībās vai piegādes ķēdē saistībā ar attiecīgajiem produktiem, kompetentās iestādes atsauc savu lēmumu attiecībā uz nākotni un informē uzņēmējus.

7. pants

Lēmuma saturs

1. Šīs regulas 6. panta 4. punktā minētajā lēmumā tiek ietverti visi tālāk minētie elementi:
 - (a) izmeklēšanas konstatējumi un informācija, kas ir šo konstatējumu pamatā;
 - (b) saprātīgs termiņš, kurā uzņēmējiem jāizpilda rīkojums, kurš nav īsāks par 30 darbdienām un nav ilgāks par termiņu, kas vajadzīgs attiecīgo produktu izņemšanai no tirgus. Nosakot šādu termiņu, kompetentā iestāde ņem vērā uzņēmēja lielumu un ekonomiskos resursus;
 - (c) visa attiecīgā informācija, un jo īpaši informācija, kas ļauj identificēt produktu, uz kuru attiecas lēmums, arī informācija par izgatavotāju vai ražotāju un produkta piegādātājiem;
 - (d) informācija, kas prasīta saskaņā ar tiesību aktiem muitas jomā, kas definēti Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 2. punktā (ja šāda informācija ir pieejama un piemērojama).
2. Komisija pieņem īstenošanas aktus, kuros ir sīkāk noteikta informācija, kas jāiekļauj lēmumos. Minētā informācija vismaz sīkāk precizē informāciju, kas jā dara pieejama muitas dienestiem saskaņā ar 16. panta 3. punktu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, ievērojot 29. pantu.

8. pants

Lēmumu pārskatīšana

1. Kompetentās iestādes uzņēmējiem, kurus skar lēmums, kas pieņemts saskaņā ar 6. panta 4. punktu, nodrošina iespēju 15 darbdienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas pieprasīt minētā lēmuma pārskatīšanu. Attiecībā uz ātrbojīgām precēm, dzīvniekiem un augiem šis termiņš ir piecas darbdienas. Pārskatīšanas pieprasījumā iekļauj informāciju, kas pierāda, ka produkti ir laisti vai darīti pieejami tirgū vai tos paredzēts eksportēt saskaņā ar 3. pantu.
2. Pieprasījumā pārskatīt lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 6. panta 4. punktu, iekļauj jaunu informāciju, kura kompetentajai iestādei nav bijusi sniegta izmeklēšanas laikā. Pārskatīšanas pieprasījums aptur saskaņā ar 6. panta 4. punktu pieņemtā lēmuma izpildi, līdz kompetentā iestāde pieņem lēmumu par pārskatīšanas pieprasījumu.
3. Kompetentā iestāde pieņem lēmumu par pārskatīšanas pieprasījumu 15 darbdienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas. Attiecībā uz ātrbojīgām precēm, dzīvniekiem un augiem šis termiņš ir piecas darbdienas.
4. Ja kompetentā iestāde uzskata, ka, ņemot vērā jauno informāciju, ko uzņēmējs sniedzis saskaņā ar 1. punktu, tā nevar konstatēt, ka produkti ir laisti vai darīti pieejami tirgū vai tiek eksportēti, pārkāpjot 3. pantu, tā atsauc savu lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar 6. panta 4. punktu.
5. Uzņēmējiem, kurus skāris kompetentās iestādes lēmums, kas pieņemts saskaņā ar šo regulu, ir iespēja vērsties tiesā, lai pārskatītu lēmuma procesuālo un materiālo likumību.
6. Šā panta 5. punkts neskar valstu tiesību aktu noteikumus, kas paredz, ka pirms prasības iesniegšanas tiesā ir jāizmanto visas iespējas izskatīt lietu administratīvā procesā.
7. Lēmumi, ko kompetentās iestādes pieņem saskaņā ar 6. pantu un šo pantu, neskar tiesu iestāžu lēmumus, ko attiecībā uz tiem pašiem uzņēmējiem vai produktiem pieņēmušas dalībvalstu tiesas.

9. pants

Kompetento iestāžu informācijas sniegšanas pienākumi

1. Kompetentā iestāde, izmantojot 22. panta 1. punktā minēto informācijas un saziņas sistēmu, nekavējoties informē Komisiju un citu dalībvalstu kompetentās iestādes par:
 - (a) ikvienu lēmumu nesākt izmeklēšanu pēc 4. panta 7. punktā minētā izmeklēšanas sagatavošanas posma;
 - (b) ikvienu lēmumu sākt 5. panta 1. punktā minēto izmeklēšanu;
 - (c) ikvienu 6. panta 4. punktā minēto lēmumu aizliegt laist un darīt pieejamus tirgū produktus un tos eksportēt, kā arī izdot rīkojumu par tādu produktu izņemšanu no tirgus un to likvidēšanu, kas jau laisti vai darīti pieejami tirgū;
 - (d) ikvienu 6. panta 3. punktā minēto lēmumu izbeigt izmeklēšanu;
 - (e) ikvienu 6. panta 6. punktā minēto lēmuma atsaukšanu;

- (f) ikvienu 8. panta 1. punktā minēto pārskatīšanas pieprasījumu, ko iesnieguši uzņēmēji;
 - (g) ikvienu 8. panta 4. punktā minētās pārskatīšanas rezultātu.
2. Komisija 1. punkta c), d), e) un g) apakšpunktā minētos lēmumus un atsaukšanas rīkojumus dara pieejamus īpašā tīmekļa vietnē.

10. pants

Informācijas iesniegšana par 3. panta noteikumu pārkāpumiem

1. Ja kāda fiziska vai juridiska persona vai apvienība, kas nav juridiska persona, iesniedz kompetentajām iestādēm informāciju, kurā apgalvo, ka pārkāpti 3. panta noteikumi, tajā ietver informāciju par attiecīgajiem uzņēmējiem vai produktiem un norāda iemeslus, kas apgalvojumu pamato.
2. Kompetentā iestāde iespējami drīz informē 1. punktā minēto personu vai apvienību par tās iesnieguma novērtēšanas rezultātiem.
3. Attiecībā uz ziņošanu par visiem šīs regulas pārkāpumiem un to personu aizsardzību, kuras ziņo par šādiem pārkāpumiem, piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2019/1937³⁹.

11. pants

Ar piespiedu darba risku saistītu teritoriju vai produktu datubāze

1. Komisija aicina ārējus ekspertus nodrošināt indikatīvu, nepilnīgu, pārbaudāmu un regulāri atjauninātu datubāzi par piespiedu darba riskiem konkrētos ģeogrāfiskos apgabalos vai attiecībā uz konkrētiem produktiem, arī attiecībā uz valsts iestāžu uzspiestu piespiedu darbu. Datubāzi veido, pamatojoties uz 23. panta a), b) un c) apakšpunktā minētajām vadlīnijām un attiecīgiem ārējiem informācijas avotiem, to skaitā starptautiskām organizācijām un trešo valstu iestādēm.
2. Komisija nodrošina, ka datubāzi dara publiski pieejamu ārēji eksperti ne vēlāk kā 24 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.
3. Arī uzņēmējiem, kas Savienības tirgū laiž vai dara pieejamus vai eksportē produktus, kuri nav minēti šā panta 1. punktā minētajā datubāzē vai kuru izcelsme ir teritorijās, kas nav iekļautas minētajā datubāzē, ir pienākums ievērot 3. panta prasības.

12. pants

Kompetentās iestādes

1. Dalībvalstis izraugās vienu vai vairākas kompetentās iestādes, kas atbild par šajā regulā noteikto pienākumu izpildi. Dalībvalstu izraudzītās kompetentās iestādes ir atbildīgas par to, ka tiek nodrošināta šīs regulas faktiska un vienota īstenošana visā Savienībā.

³⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1937 (2019. gada 23. oktobris) par to personu aizsardzību, kuras ziņo par Savienības tiesību aktu pārkāpumiem (OV L 305, 26.11.2019., 17. lpp.).

2. Ja dalībvalstis ir izraudzījušās vairāk nekā vienu kompetento iestādi, tās skaidri nosaka attiecīgos pienākumus un izveido saziņas un koordinācijas mehānismus, kas nodrošina šo iestāžu ciešu sadarbību un pienākumu faktisku izpildi.
3. Ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc šīs regulas spēkā stāšanās dienas dalībvalstis, izmantojot 22. panta 1. punktā minēto informācijas un saziņas sistēmu, sniedz Komisijai un pārējām dalībvalstīm šādu informāciju:
 - (a) izraudzītās kompetentās iestādes vai iestāžu nosaukums, adrese un kontaktinformācija;
 - (b) izraudzītās kompetentās iestādes vai iestāžu kompetences jomas.Dalībvalstis regulāri atjaunina šā punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minēto informāciju.
4. Komisija savā tīmekļa vietnē publisko izraudzīto kompetento iestāžu sarakstu un to regulāri atjaunina, pamatojoties uz jaunāko informāciju, kas saņemta no dalībvalstīm.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka izraudzītās kompetentās iestādes savas pilnvaras īsteno objektīvi, pārredzami un pienācīgi ievērojot dienesta noslēpuma neizpaušanas pienākumus. Dalībvalstis nodrošina, ka to kompetentajām iestādēm ir nepieciešamās pilnvaras un resursi izmeklēšanas veikšanai, to skaitā pietiekami budžeta un citi resursi, un ka kompetentās iestādes cieši koordinē savu darbību ar valsts darba inspekcijām un tiesu un tiesībaizsardzības iestādēm — arī tām, kas atbildīgas par cilvēku tirdzniecības apkarošanu.
6. Dalībvalstis piešķir savām kompetentajām iestādēm pilnvaras piemērot sodus saskaņā ar 30. pantu.

13. pants

Administratīvā sadarbība un saziņa starp kompetentajām iestādēm

1. Komisija nodrošina efektīvu sadarbību starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm, veicinot un koordinējot informācijas un paraugprakses apmaiņu un vākšanu attiecībā uz šīs regulas piemērošanu.
2. Kompetentās iestādes aktīvi piedalās 24. pantā minētā Tīkla darbībā.

14. pants

Lēmumu atzīšana

1. Vienas dalībvalsts kompetentās iestādes pieņemtos lēmumus atzīst un izpilda citu dalībvalstu kompetentās iestādes, ciktāl tie attiecas uz produktiem ar to pašu identifikāciju un no tās pašas piegādes ķēdes, attiecībā uz kuriem konstatēts piespiedu darbs.
2. Kompetentā iestāde, kas, izmantojot 22. panta 1. punktā minēto informācijas un saziņas sistēmu, ir saņēmusi citas dalībvalsts kompetentās iestādes pieprasījumu sniegt informāciju, lai pārbaudītu uzņēmēja sniegtus pierādījumus, sniedz šo informāciju 15 darbdienu laikā no pieprasījuma saņemšanas dienas.
3. Ja divas vai vairākas kompetentās iestādes sāk izmeklēšanu attiecībā uz vieniem un tiem pašiem produktiem vai uzņēmējiem, vadošā iestāde ir tā, kas pirmā informējusi

Komisiju un citu dalībvalstu kompetentās iestādes par lēmumu sākt izmeklēšanu saskaņā ar 9. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

4. Pirms kompetentā iestāde saskaņā ar 5. pantu sāk izmeklēšanu, tā 22. panta 1. punktā minētajā informācijas un saziņas sistēmā pārbauda, vai ir 3. punktā minētā vadošā iestāde, kas veic izmeklēšanu attiecībā uz to pašu produktu un uzņēmēju.
5. Ja ir 3. punktā minētā vadošā iestāde, kompetentās iestādes apmainās ar visiem to rīcībā esošiem pierādījumiem un informāciju ar šo vadošo iestādi, lai atvieglotu izmeklēšanu, un nesāk atsevišķu izmeklēšanu.
6. Vadošā iestāde veic izmeklēšanu un pieņem lēmumu saskaņā ar 6. pantu, pamatojoties uz visu tās rīcībā esošo pierādījumu novērtējumu.

III nodaļa

Produkti, ko ieved Savienības tirgū vai izved no tā

15. pants

Kontrole

1. Uz produktiem, ko ieved Savienības tirgū vai izved no tā, attiecas šajā nodaļā noteiktā kontrole un pasākumi.
2. Šīs nodaļas piemērošana neskar citus Savienības tiesību aktus, kas reglamentē produktu laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu, jo īpaši Regulas (ES) Nr. 952/2013 46., 47., 134. un 267. pantu.
3. Ja 8. panta 1. punktā minētajā termiņā nav iesniegts pārskatīšanas pieprasījums vai ja 8. panta 3. punktā minētā pārskatīšanas pieprasījuma gadījumā lēmums ir galīgs, kompetentā iestāde nekavējoties paziņo dalībvalstu muitas dienestiem:
 - (a) ikvienu 6. panta 4. punktā minēto lēmumu aizliegt laist vai darīt pieejamus Savienības tirgū produktus un tos eksportēt, kā arī izdot rīkojumu izņemt no Savienības tirgus un likvidēt produktus, kas jau laisti vai darīti pieejami Savienības tirgū;
 - (b) ikvienu lēmumu, kas pieņemts pēc 8. panta 3. punktā minētās pārskatīšanas.
4. Muitas dienesti izmanto lēmumus, kas paziņoti saskaņā ar 3. punktu, lai identificētu produktus, kuri var neatbilst 3. pantā noteiktajam aizliegumam. Šajā nolūkā tie veic Savienības tirgū ievesto vai no tā izvesto produktu kontroles saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 46. un 47. pantu.
5. Kompetentā iestāde nekavējoties paziņo dalībvalstu muitas dienestiem, ka 6. panta 6. punktā minētais lēmums ir atsaukts.

16. pants

Muitas dienestiem sniedzamā informācija

1. Komisija ir pilnvarota, citu starpā pamatojoties uz 11. pantā minēto datubāzi vai 22. panta 1. punktā minētajā informācijas un saziņas sistēmā kodēto informāciju un lēmumiem, saskaņā ar 27. pantu pieņemt deleģētos aktus, lai papildinātu šo regulu,

identificējot produktus vai produktu grupas, par kurām muitas dienestiem tiek sniegta 2. punktā minētā informācija.

2. Muitas dienestiem tiek sniegta informācija, kas identificē produktu, informācija par izgatavotāju vai ražotāju un informācija par produkta piegādātājiem attiecībā uz produktiem, ko ieved Savienības tirgū vai izved no tā un ko Komisija ir identificējusi saskaņā ar 1. punktu, ja vien šādas informācijas sniegšana jau nav pieprasīta saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 5. panta 2. punktā minētajiem tiesību aktiem muitas jomā.
3. Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros sīkāk precizē informāciju, kas saskaņā ar 1. punktu jāsniedz muitas dienestiem.
4. Šā panta 3. punktā minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, ievērojot 29. pantu.
5. Ja 6. panta 4. punktā minētajā lēmumā ir identificēts konkrēts produkts, tad saskaņā ar šo pantu pieņemtajiem deleģētajiem aktiem piemēro 28. pantā paredzēto procedūru, lai muitas dienestiem spētu rīkoties nekavējoties.

17. pants

Apturēšana

Ja muitas dienesti identificē produktu, ko ieved Savienības tirgū vai izved no tā un kas saskaņā ar lēmumu, kurš saņemts atbilstīgi 15. panta 3. punktam, varētu pārkāpt 3. panta noteikumus, tie aptur šā produkta laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu. Muitas dienesti nekavējoties paziņo attiecīgajām kompetentajām iestādēm par apturēšanu un nosūta visu attiecīgo informāciju, lai tās varētu noteikt, vai uz produktu attiecas lēmums, kas paziņots saskaņā ar 15. panta 3. punktu.

18. pants

Laišana brīvā apgrozībā vai eksports

1. Gadījumos, kad produkta laišana brīvā apgrozībā vai eksports ir apturēts saskaņā ar 17. pantu, minēto produktu laiž brīvā apgrozībā vai eksportē, ja visas pārējās prasības un formalitātes, kas attiecas uz tādu laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu, ir izpildītas un ja ir izpildīts jebkurš no šādiem nosacījumiem:
 - (a) ir pagājušas četras darbdienu pēc apturēšanas, ja kompetentās iestādes nav pieprasījušas muitas dienestiem pagarināt apturēšanu. Attiecībā uz ātrbojīgiem produktiem, dzīvniekiem un augiem šis termiņš ir divas darbdienu;
 - (b) kompetentās iestādes ir informējušas muitas dienestus par to, ka tās ir apstiprinājušas laišanu brīvā apgrozībā vai eksportu saskaņā ar šo regulu.
2. Netiek uzskatīts, ka laišana brīvā apgrozībā vai eksports pierāda atbilstību Savienības tiesību aktiem, un jo īpaši šai regulai.

19. pants

Atteikums laist brīvā apgrozībā vai eksportēt

1. Ja kompetentās iestādes secina, ka produkts, par kuru tām paziņots saskaņā ar 17. pantu, ir produkts, kas izgatavots, izmantojot piespiedu darbu, kā noteikts

6. panta 4. punktā minētajā lēmumā, tās pieprasa, lai muitas dienesti to nelaistu brīvā apgrozībā vai neļautu to eksportēt.

2. Kompetentās iestādes nekavējoties ievada minēto informāciju 22. panta 1. punktā minētajā informācijas un saziņas sistēmā un attiecīgi informē muitas dienestus. Pēc šāda paziņojuma saņemšanas muitas dienesti neļauj šo produktu laist brīvā apgrozībā vai eksportēt un muitas datu apstrādes sistēmā un, ja iespējams, produktam pievienotajā komercrēķinā un jebkurā citā attiecīgā pavaddokumentā iekļauj šādu paziņojumu:

“Produkts izgatavots, izmantojot piespiedu darbu, — laist brīvā apgrozībā / eksportēt nav atļauts — Regula (ES) XX/20XX” [Publikāciju birojs norāda atsauci uz šo regulu].

20. pants

Pasākumi attiecībā uz produktiem, kuriem atteikta laišana brīvā apgrozībā vai eksports

Ja saskaņā ar 19. pantu ir atteikta produkta laišana brīvā apgrozībā vai eksports, muitas dienesti veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka attiecīgais produkts tiek likvidēts saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kas atbilst Savienības tiesību aktiem. Attiecīgi piemēro Regulas (ES) Nr. 952/2013 197. un 198. pantu.

21. pants

Informācijas apmaiņa un sadarbība

1. Lai nodrošinātu uz risku balstītu pieeju produktiem, ko ievēd Savienības tirgū vai izved no tā, un lai nodrošinātu, ka kontroles ir efektīvas un tiek veiktas saskaņā ar šīs regulas prasībām, kompetentās iestādes un muitas dienesti cieši sadarbojas un apmainās ar informāciju par riskiem.
2. Sadarbība starp iestādēm un riska informācijas apmaiņa, kas nepieciešama, lai saskaņā ar šo regulu izpildītu to attiecīgās funkcijas, arī izmantojot elektroniskos līdzekļus, notiek starp šādām iestādēm:
 - (a) muitas dienestiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 46. panta 5. punktu;
 - (b) kompetentajām iestādēm un muitas dienestiem saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 952/2013 47. panta 2. punktu.

IV nodaļa

Informācijas sistēmas, vadlīnijas un koordinēta izpilde

22. pants

Informācijas un saziņas sistēmas

1. Šīs regulas II un III nodaļas vajadzībām kompetentās iestādes izmanto Regulas (ES) 2019/1020 34. pantā minēto informācijas un saziņas sistēmu. Komisijai, kompetentajām iestādēm un muitas dienestiem ir piekļuve minētajai sistēmai šīs regulas īstenošanas vajadzībām.
2. Saskaņā ar 15. panta 3. punktu paziņotos lēmumus ievada attiecīgajā muitas riska pārvaldības vidē.

3. Komisija izstrādā starpsavienojumu, lai nodrošinātu, ka 15. panta 3. punktā minētie lēmumi tiek automatizēti paziņoti no 1. punktā minētās informācijas un saziņas sistēmas uz 4. punktā minēto vidi. Šis starpsavienojums sāk darboties ne vēlāk kā divus gadus pēc tam, kad attiecībā uz šo starpsavienojumu pieņemts 7. punkta b) apakšpunktā minētais īstenošanas akts.
4. Pieprasījumi un paziņojumi, ar kuriem kompetentās iestādes un muitas dienesti apmainās saskaņā ar šīs regulas 17.–20. pantu, kā arī no tiem izrietošie ziņojumi tiek nosūtīti, izmantojot 1. punktā minēto informācijas un saziņas sistēmu.
5. Komisija savstarpēji savieno valstu vienloga vides muitas jomā ar 1. punktā minēto informācijas un saziņas sistēmu, lai nodrošinātu pieprasījumu un paziņojumu apmaiņu starp muitu un kompetentajām iestādēm saskaņā ar šīs regulas 17.–20. pantu. Šo starpsavienojumu izveido, izmantojot [ES CSW-CERTEX sistēmu saskaņā ar Regulu XX/20XX]⁴⁰, četru gadu laikā no 7. punkta c) apakšpunktā minētā īstenošanas akta pieņemšanas dienas. 4. punktā minētā informācijas apmaiņa notiek, izmantojot šo starpsavienojumu, tiklīdz tas sāk darboties.
6. Komisija var izgūt no Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2015/2447 56. panta 1. punktā minētās uzraudzības sistēmas informāciju par produktiem, ko ievieš Savienības tirgū vai izved no tā, saistībā ar šīs regulas īstenošanu, un nosūtīt to uz 1. punktā minēto informācijas un saziņas sistēmu.
7. Komisija ir pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus saskaņā ar pārbaudes procedūru, ievērojot 29. pantu, lai precizētu procesuālos noteikumus un sīki izstrādātu šā panta īstenošanas kārtību, to skaitā:
 - (a) 1. un 4. punktā minētās informācijas un saziņas sistēmas funkcionalitāti, datu elementus un datu apstrādi, kā arī personas datu apstrādes, konfidencialitātes un kontroles noteikumus;
 - (b) 3. punktā minētā starpsavienojuma funkcionalitāti, datu elementus un datu apstrādi, kā arī noteikumus par personas datu apstrādi, konfidencialitāti un kontroli;
 - (c) datus, kas jānosūta starp 1. punktā minēto informācijas un saziņas sistēmu un valstu vienloga vidēm muitas jomā 5. punkta vajadzībām;
 - (d) nosūtāmos datus, kā arī noteikumus par to konfidencialitāti un datu pārziņa statusu saskaņā ar 6. punktu.

23. pants

Vadlīnijas

Ne vēlāk kā 18 mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā Komisija izdod vadlīnijas, kurās iekļauj:

- (a) norādes par pienācīgu rūpību saistībā ar piespiedu darbu, kurās ņem vērā piemērojamos Savienības tiesību aktus, kuros noteiktas pienācīgas rūpības prasības attiecībā uz piespiedu darbu, starptautisko organizāciju vadlīnijas un ieteikumus, kā arī uzņēmēju lielumu un ekonomiskos resursus;

⁴⁰

Izveidota ar Regulu par ES vienloga vidi muitas jomā (ES SWE-C).

- (b) informāciju par piespiedu darba riska rādītājiem, kuras pamatā ir neatkarīga un pārbaudāma informācija, ieskaitot starptautisko organizāciju, jo īpaši Starptautiskās Darba organizācijas, pilsoniskās sabiedrības un uzņēmēju organizāciju ziņojumus un pieredzi, kas gūta, īstenojot Savienības tiesību aktus, kuros noteiktas pienācīgas rūpības prasības attiecībā uz piespiedu darbu;
- (c) sarakstu ar publiski pieejamiem informācijas avotiem, kas attiecas uz šīs regulas īstenošanu;
- (d) papildu informāciju, kas kompetentajām iestādēm atvieglo šīs regulas īstenošanu;
- (e) norādes par 16. panta un, attiecīgā gadījumā, citu šīs regulas III nodaļa paredzēto noteikumu praktisku īstenošanu.

24. pants

Savienības Piespiedu darbā izgatavotu produktu apkarošanas tīkls

1. Tiek izveidots Savienības Piespiedu darbā izgatavotu produktu apkarošanas tīkls ("Tīkls"). Tīkls kalpo par platformu strukturētai koordinācijai un sadarbībai starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm un Komisiju un šīs regulas izpildes prakses racionalizēšanai Savienībā, tādējādi padarot izpildi efektīvāku un saskaņotāku.
2. Tīklu veido pārstāvji no katras dalībvalsts kompetentās iestādes, Komisijas pārstāvji un, vajadzības gadījumā, muitas dienestu eksperti.
3. Tīklam ir šādi uzdevumi:
 - (a) atvieglot kopīgu prioritāšu noteikšanu izpildes darbībām, apmainīties ar informāciju, zinātību un paraugpraksi;
 - (b) veikt kopīgas izmeklēšanas;
 - (c) veicināt spēju veidošanas darbības un sekmēt vienotu uz risku balstītu pieeju un administratīvo praksi šīs regulas īstenošanai dalībvalstīs;
 - (d) palīdzēt tādu norāžu izveidē, kas nodrošina šīs regulas faktisku un vienotu piemērošanu;
 - (e) veicināt un atvieglot sadarbību, lai pētītu iespējas izmantot jaunas tehnoloģijas šīs regulas īstenošanai un produktu izsekojamības uzlabošanai;
 - (f) veicināt kompetento iestāžu un muitas dienestu sadarbību un zināšanu un paraugprakses apmaiņu.
4. Komisija atbalsta un veicina sadarbību starp izpildes iestādēm, izmantojot Tīklu, un piedalās Tīkla sanāksmēs.
5. Tīkls pieņem savu reglamentu.

V NODAĻA

Nobeiguma noteikumi

25. pants

Konfidencialitāte

1. Informāciju, kas saņemta saskaņā ar šo regulu, kompetentās iestādes izmanto tikai šīs regulas piemērošanai.
2. Ja saņemts attiecīgs pieprasījums, Komisija, dalībvalstis un kompetentās iestādes to personu identitāti, kuras sniedz informāciju, vai sniegto informāciju uzskata par konfidenciālu. Konfidencialitātes pieprasījumam pievieno nekonfidenciālu sniegtās informācijas kopsavilkumu vai to iemeslu izklāstu, kuru dēļ nevar sagatavot nekonfidenciālu informācijas kopsavilkumu.
3. Šā panta 2. punkts neliedz Komisijai izpaust vispārīgu informāciju kopsavilkuma veidā, ja šāda vispārīga informācija nesatur informāciju, kas ļauj identificēt informācijas sniedzēju. Šādi kopsavilkuma veidā izpaužot vispārīgu informāciju, ņem vērā attiecīgo pušu likumīgās intereses novērst konfidenciālas informācijas izpaušanu.

26. pants

Starptautiskā sadarbība

1. Lai veicinātu šīs regulas faktisku īstenošanu un izpildi, Komisija var attiecīgi sadarboties, iesaistīties un dalīties informācijā ar trešo valstu iestādēm, starptautiskām organizācijām, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, uzņēmējdarbības organizācijām un citām struktūrām. Starptautiskā sadarbība ar trešo valstu iestādēm notiek strukturētā veidā esošajās dialoga struktūrās ar trešām valstīm vai, ja nepieciešams, īpašās struktūrās, kas tiks izveidotas uz *ad hoc* pamata.
2. Lai īstenotu 1. punktu, sadarbojoties ar starptautiskām organizācijām, pilsoniskās sabiedrības pārstāvjiem, uzņēmējdarbības organizācijām, trešo valstu kompetentajām iestādēm u. c., Savienība var izstrādāt papildu pasākumus, kas atbalstītu uzņēmumu un partnervalstu centienus un uz vieta pieejamās spējas cīņai pret piespiedu darbu.

27. pants

Deleģētie akti un deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 16. panta 1. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 16. panta 1. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas paredzēti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁴¹.

⁴¹ Iestāžu nolīgums starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par labāku likumdošanas procesu (OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.).

5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 16. panta 1. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divu mēnešu laikā no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

28. pants

Steidzamības procedūra

1. Deleģētais akts, kas pieņemts saskaņā ar šo pantu, stājas spēkā nekavējoties, un to piemēro, kamēr atbilstīgi 2. punktam netiek izteikti iebildumi. Paziņojot deleģēto aktu Eiropas Parlamentam un Padomei, izklāsta iemeslus, kādēļ izmanto steidzamības procedūru.
2. Eiropas Parlaments vai Padome var izteikt iebildumus pret deleģēto aktu saskaņā ar 27. panta 6. punktā minēto procedūru. Šādā gadījumā Komisija atceļ aktu nekavējoties pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes paziņojuma par lēmumu izteikt iebildumus.

29. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 3. panta 2. punkta nozīmē.
2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

30. pants

Sodi

1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par 6. panta 4. punktā minētā lēmuma neievērošanu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to piemērošanu saskaņā ar valsts tiesību aktiem.
2. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši.
3. Dalībvalstis līdz [Publikāciju birojs ievada DATUMU = 24 mēneši no šīs regulas spēkā stāšanās dienas] minētos noteikumus dara zināmus Komisijai, ja tie nav darīti zināmi iepriekš, un nekavējoties paziņo tai par visiem turpmākajiem grozījumiem, kas tos ietekmē.

31. pants

Stāšanās spēkā un piemērošanas diena

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo regulu piemēro no [Publikāciju birojs ievada DATUMU = 24 mēneši pēc tās stāšanās spēkā].

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

1.2. Attiecīgā rīcībpolitikas joma

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

1.4.2. Konkrētie mērķi

1.4.3. Paredzami rezultāti un ietekme

1.4.4. Snieguma rādītāji

1.5. Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums

1.5.1. Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvēršanas grafiks

1.5.2. Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.

1.5.3. Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas

1.5.4. Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem

1.5.5. Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums

2.2.2. Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu

2.2.3. Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

3.2.5. Trešo personu iemaksas

3.3. Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

TIESĪBU AKTA PRIEKŠLIKUMA FINANŠU PĀRSKATS

1. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS KONTEKSTS

1.1. Priekšlikuma/iniciatīvas nosaukums

Priekšlikums: Eiropas Parlamenta un Padomes regula par tādu produktu aizliegšanu Savienības tirgū, kas izgatavoti, izmantojot piespiedu darbu

1.2. Attiecīgā rīcībpolitikas joma

Iekšējais preču un pakalpojumu tirgus

[Kopējā tirdzniecības politika]

1.3. Priekšlikums/iniciatīva attiecas uz:

☒ jaunu darbību

☐ jaunu darbību, pamatojoties uz izmēģinājuma projektu/sagatavošanas darbību⁴²

☐ esošas darbības pagarināšanu

☐ vienas vai vairāku darbību apvienošanu vai pārorientēšanu uz citu/jaunu darbību

1.4. Mērķi

1.4.1. Vispārīgie mērķi

Starptautiskā sabiedrība ir apņēmusies līdz 2030. gadam izskaust piespiedu darbu (8.7. ilgtspējīgas attīstības mērķis). Tomēr tas joprojām ir plaši izplatīts. Starptautiskā Darba organizācija (SDO) ir aplēsusi, ka pasaulē piespiedu darbā ir iesaistīti 27,6 miljoni cilvēku.

Šīs regulas mērķis ir faktiski aizliegt Savienības tirgū laist un darīt pieejamus un eksportēt no Savienības produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, ieskaitot bērnu piespiedu darbu. Aizliegums attiecas gan uz iekšzēmē ražotiem, gan importētiem, gan eksportētiem produktiem. Pamatojoties uz starptautiskajiem standartiem un papildinot ES esošās horizontālās un nozaru iniciatīvas, jo īpaši uzņēmumu pienācīgas rūpības un pārredzamības pienākumus, regulā aizliegums ir papildināts ar stingru uz risku balstītu izpildes sistēma.

1.4.2. Konkrētie mērķi

Konkrētais mērķis Nr.:

1. Izskaust piespiedu darbu Eiropas Savienībā un veicināt piespiedu darba izmantošanas samazināšanu pasaulē.

2. Izveidot un atbalstīt kompetentās iestādes dalībvalstīs, lai risinātu piespiedu darba problēmas.

1.4.3. Paredzamie rezultāti un ietekme

Norādīt, kāda ir priekšlikuma/iniciatīvas iecerētā ietekme uz labuma guvējiem/mērķgrupām.

⁴²

Kā paredzēts Finanšu regulas 58. panta 2. punkta a) vai b) apakšpunktā.

Paredzams, ka ar šo priekšlikumu tiks izveidots satvars, kas ļaus identificēt produktus, kuri ražoti, izmantojot piespiedu darbu, un darīti pieejami Eiropas Savienībā, un pēc tam tos aizliegt.

Tas lielā mērā atturēs izmantot piespiedu darbu, lai ražotu, iegūtu, novāktu vai izgatavotu produktus un darītu tos pieejamus Eiropas Savienībā. Tas arī padarīs vienlīdzīgākus konkurences apstākļus un novērsīs negodīgu konkurenci, kuras pamatā piespiedu darba izmantošanas dēļ ir zemākas cenas.

Tā kā uzņēmējiem būs jārisina piespiedu darba problēmas savā piegādes ķēdē, lai varētu droši tirgot šos produktus Eiropas Savienībā, samazināsies piespiedu darba upuru skaits. Turklāt ierosinātajā tiesību aktā tiks iekļauti arī pasākumi, kuru uzdevums būs risināt valsts veicināta piespiedu darba problēmu.

Ar instrumentiem, kas tiks ieviesti saistībā ar šo priekšlikumu, uzņēmējiem būs pieejami papildu norādes un informācija par to, kā izvairīties no piespiedu darba savā piegādes ķēdē, un patērētāji tiks informēti par produktiem, kuru ražošanā ir izmantots piespiedu darbs.

1.4.4. *Snieguma rādītāji*

Norādīt, pēc kādiem rādītājiem seko līdzī progresam un sasniegumiem.

Izmeklēšanu skaits sagatavošanas posmā un veikto izmeklēšanu skaits.

Identificēto produktu skaits, kuru ražošanā izmantots piespiedu darbs.

No tirgus izņemto vai brīvā apgrozībā uz robežas nelaisto produktu apjoms.

1.5. **Priekšlikuma/iniciatīvas pamatojums**

1.5.1. *Īstermiņā vai ilgtermiņā izpildāmās vajadzības, tostarp sīki izstrādāts iniciatīvas izvērtēšanas grafiks*

Ierosinātā regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, un tā kļūs piemērojama [24] mēnešus pēc minētās dienas.

Lai sagatavotos šīs regulas piemērošanai, Komisijai [18] mēnešu laikā pēc tās stāšanās spēkā būs jāpagatavo vadlīnijas kompetentajām iestādēm un uzņēmējiem (23. pants).

Komisija arī nodrošinās datubāzi par piespiedu darba riska jomām un produktiem, izmantojot ārējo ekspertu pakalpojumus (11. pants).

Komisija būs pilnvarota pieņemt īstenošanas aktus, lai noteiktu procesuālos noteikumus un detalizēti izstrādātu informācijas un saziņas sistēmu īstenošanas kārtību (22. pants) un sīkāk precizētu informāciju, kas jāiekļauj kompetento iestāžu lēmumos (7. pants).

1.5.2. *Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība (tās pamatā var būt dažādi faktori, piemēram, koordinēšanas radītie ieguvumi, juridiskā noteiktība, lielāka rezultativitāte vai komplementaritāte). Šā punkta izpratnē "Savienības iesaistīšanās pievienotā vērtība" ir vērtība, kas veidojas Savienības iesaistīšanās rezultātā un kas papildina vērtību, kura veidotos, ja dalībvalstis rīkotos atsevišķi.*

Eiropas līmeņa darbības pamatojums (*ex ante*)

Piespiedu darba izplatība pasaulē un Savienības tirgus svarīgums ražotājiem, kas izmanto piespiedu darbu, ir pārliecinoši iemesli, lai ES līmenī veiktu pasākumus,

kuru mērķis ir apturēt šādu produktu laišanu un pieejamību Savienības tirgū ar mērķi veicināt šīs parādības izskaušanu.

Visticamāk, dalībvalstu tiesību akti vien šajā jomā nebūs pietiekami un efektīvi, lai sasniegtu priekšlikuma mērķus. Eiropas tiesību aktu pieņemšana un to izpildes koordinācija ir nepieciešama šādu iemeslu dēļ:

- Savienības tirgus darbībai būs nepieciešami kopīgi noteikumi šajā jomā.
- Izpildes pasākumiem jābūt vienotiem visā Savienībā. Ja dažās ES dalīs izpilde ir mazāk stingra, rodas vājās vietas, un tas var apdraudēt sabiedrības intereses un radīt netaisnīgus tirdzniecības apstākļus.
- Riski, kas saistīti ar piespiedu darbu uzņēmumu vērtības ķēdēs, bieži vien ir ar pārrobežu ietekmi un aptver vairākas Savienības dalībvalstis un/vai trešās valstis. Tas norāda uz nepieciešamību pēc ES mēroga pieejas, kas nodrošinātu juridisko noteiktību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus uzņēmumiem, kuri darbojas iekšējā tirgū un ārpus tā.

Sagaidāmā Savienības pievienotā vērtība (*ex post*)

Aizliedzot Savienības tirgū darīt pieejamus produktus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu, Savienība dos ievērojamu ieguldījumu piespiedu darba izskaušanā visā pasaulē. Tas dos labumu arī piespiedu darba upuriem, jo uzņēmēji risinās piespiedu darba problēmu, veicot atbilstošus pasākumus — izmaksājot kompensācijas, koriģējot darba līgumus u. c. — saskaņā ar starptautiskajiem pienācīgas rūpības standartiem.

1.5.3. *Līdzīgas līdzšinējās pieredzes rezultātā gūtās atziņas*

Pašreizējā regula ir jauns pasākums, un ES šajā jomā nav iepriekšējas pieredzes. Tomēr, to izstrādājot, esam mācījušies no tādu līdzīgu pasākumu pieredzes, ko pieņēmušas starptautiskas organizācijas un partnervalstis, jo īpaši Amerikas Savienotās Valstis.

1.5.4. *Saderība ar daudzgadu finanšu shēmu un iespējamā sinerģija ar citiem atbilstošiem instrumentiem*

Šis priekšlikums ir politiska Eiropas Komisijas prioritāte, un ar to tiek īstenota apņemšanās veicināt cilvēktiesību ievērošanu visā pasaulē. Tas papildina citus Komisijas tiesību aktu priekšlikumus, piemēram, priekšlikumu direktīvai par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un priekšlikumu regulai par korporatīvo ilgtspējas ziņojumu sniegšanu.

Priekšlikums ir veidots, pamatojoties uz citu ar produktiem saistītu tiesību aktu (piemēram, Tirgus uzraudzības regulas) loģiku. Turklāt šīs regulas izpildei nepieciešamais informācijas un saziņas instruments ir balstīts uz Tirgus uzraudzības regulas vajadzībām izveidoto sistēmu.

Lai varētu īstenot šo regulu, attiecībā uz muitas dienestu darbu un muitas procedūrām tiks pielāgotas jau ieviestās muitas sistēmas.

1.5.5. *Dažādo pieejamo finansēšanas iespēju, tostarp pārdales iespējas, novērtējums*

Tā kā regulas darbības jomā ietilpst visi produkti, kas tiek darīti pieejami Savienības tirgū, un tā kā regulā paredzētās darbības ir jaunas, būs vajadzīgi papildu cilvēkresursi un administratīvie resursi, kā arī darbības apropriācijas.

Komisijai ikgadējas izmaksas radīs šādi akta noteikumi:

- “Ar piespiedu darba risku saistītu teritoriju vai produktu datubāze” un “Vadlīnijas” (11. un 23. pants);
- “Savienības Piespiedu darbā izgatavotu produktu apkarošanas tīkls” (24. pants) un “Komiteja” (27. pants);
- “Informācijas un saziņas sistēma” (22. pants).

Priekšlikuma darbības termiņš ir neierobežots. Komisija darbosies kā Savienības Piespiedu darbā izgatavotu produktu apkarošanas tīkla sekretariāts, un tam ir nepieciešami pastāvīgi cilvēkresursi. Attiecībā uz informācijas un saziņas sistēmu būs jāizveido jauns modulis esošajai informācijas un saziņas sistēmai, kas minēta Regulas (ES) 2019/1020 34. pantā, kā arī jāpielāgo muitas informācijas sistēmas. Komisija arī administrēs vadlīnijas un datubāzi (kurā tiks sniegts ārējs ieguldījums). Tiek lēsts, ka lielāki cilvēkresursi visu uzdevumu veikšanai būs vajadzīgi pirmajos divos to īstenošanas gados.

Tiek provizoriski lēsts, ka šo noteikumu īstenošanai būs nepieciešami cilvēkresursi, kas tālāk norādīti pilnslodzes ekvivalentu (*FTE*) izteiksmē. *FTE* tiks sadalīti starp *GROW* ĢD, *TRADE* ĢD un *TAXUD* ĢD, iesaistot AD un arī AST darbiniekus.

	Pirmais gads pēc pieņemšanas	Otrais gads pēc pieņemšanas	Turpmākie gadi
Vadlīnijas un datubāze	3	3	3
Savienības Piespiedu darbā izgatavotu produktu apkarošanas tīkls, komiteja	6	3	3
Informācijas un saziņas sistēma	4	3	2

Turklāt priekšlikums radīs arī citus administratīvos izdevumus. Tie galvenokārt ietver izmaksas, kas saistītas ar informācijas un saziņas sistēmu, kā arī administratīvās izmaksas, kuras saistītas ar datubāzes mitināšanu, vadlīniju publicēšanu un tīkla un komitejas sanāksmju organizēšanu. Šīs izmaksas tiek lēstas 4,3 miljonu EUR apmērā.

1.6. Priekšlikuma/iniciatīvas ilgums un finansiālā ietekme

☐ Ierobežots ilgums

- ☐ Priekšlikuma/iniciatīvas darbības laiks: [DD.MM.]GGGG.–[DD.MM.]GGGG.
- ☐ Finansiālā ietekme uz saistību apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam, uz maksājumu apropriācijām – no GGGG. līdz GGGG. gadam.

☒ Beztermiņa

- īstenošana ar uzsākšanas periodu no 2024. līdz [2025]. gadam,
- pēc kura turpinās normāla darbība.

1.7. Paredzētie pārvaldības veidi⁴³

☒ Komisijas īstenota tieša pārvaldība:

- ☒ ko veic tās struktūrvienības, tostarp personāls Savienības delegācijās;
- ☐ ko veic izpildaģentūras.

☐ Dalīta pārvaldība kopā ar dalībvalstīm

☐ Netieša pārvaldība, kurā budžeta izpildes uzdevumi uzticēti:

- ☐ trešām valstīm vai to izraudzītām struktūrām;
- ☐ starptautiskām organizācijām un to aģentūrām (precizēt);
- ☐ EIB un Eiropas Investīciju fondam;
- ☐ Finanšu regulas 70. un 71. pantā minētajām struktūrām;
- ☐ publisko tiesību subjektiem;
- ☐ privāttiesību subjektiem, kas veic sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju uzdevumus, tādā mērā, kādā tiem ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ dalībvalstu privāttiesību subjektiem, kuriem ir uzticēta publiskā un privātā sektora partnerības īstenošana un ir pienācīgas finanšu garantijas;
- ☐ personām, kurām, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību V sadaļu, uzticēts īstenot konkrētas KĀDP darbības un kuras ir noteiktas attiecīgajā pamataktā.
- *Ja norādīti vairāki pārvaldības veidi, sniedziet papildu informāciju iedaļā "Piezīmes".*

Piezīmes

--

⁴³

Sīkāku informāciju par pārvaldības veidiem un atsauces uz Finanšu regulu skatīt tīmekļa vietnē
BudgWeb: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. PĀRVALDĪBAS PASĀKUMI

2.1. Pārraudzības un ziņošanas noteikumi

Norādīt biežumu un nosacījumus.

Saistībā ar šīs regulas īstenošanu piemēro standarta noteikumus par Komisijas izdevumu uzraudzību.

2.2. Pārvaldības un kontroles sistēma

2.2.1. *Ierosināto pārvaldības veidu, finansējuma apgūšanas mehānismu, maksāšanas kārtības un kontroles stratēģijas pamatojums*

Šīs iniciatīvas pārvaldības veids ir Komisijas īstenota tieša pārvaldība, un tās pienākumi par iniciatīvas ieviešanu būs Komisijas struktūrvienību kompetencē. Tam ir šādi iemesli:

- daudz politikas satura, piemēram, izstrādājot vadlīnijas;
- informācijas un saziņas sistēmas, kas vajadzīgas šā tiesību akta īstenošanai, jau ir Komisijas dienestu pārziņā.

Komisijai palīdzēs dalībvalstu pārstāvju komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2.2.2. *Informācija par apzinātajiem riskiem un risku mazināšanai izveidoto iekšējās kontroles sistēmu*

Operacionālie riski, kas saistīti ar informācijas un saziņas sistēmām un to, ka tās nespēj faktiski atbalstīt kompetento iestāžu sadarbību un to sadarbību ar muitas dienestiem.

Operacionālie riski, kas saistīti ar datubāzi attiecībā uz to, cik operatīva un informatīva tā būs kompetentajām iestādēm.

Norādes:

ietver skaidrojumu par to, kā tagad tiek novērsti pamatcēloņi, kas iepriekšējā(-ās) programmā(-ās) izraisīja augstu kļūdu īpatsvaru, piemēram, vienkāršojot iepriekš sarežģītās metodes, kurās bija lielāks kļūdu rašanās risks, un/vai pastiprinot (*ex ante* un/vai *ex post*) kontroli attiecībā uz darbībām, kurām ir raksturīgs augsts risks.

2.2.3. *Kontroles izmaksefektivitātes (kontroles izmaksu attiecība pret attiecīgo pārvaldīto līdzekļu vērtību) aplēse un pamatojums un gaidāmā kļūdu riska līmeņa novērtējums (maksājumu izdarīšanas brīdī un slēgšanas brīdī)*

Kontroles izmaksas ir nebūtiskas, salīdzinot ar apropriācijām tiesību akta izpildei.

2.3. Krāpšanas un pārkāpumu novēršanas pasākumi

Norādīt esošos vai plānotos novēršanas pasākumus un citus pretpasākumus, piemēram, krāpšanas apkarošanas stratēģijā iekļautos pasākumus.

Komisijas īstenotajiem pasākumiem piemēros *ex ante* un *ex post* kontroli saskaņā ar Finanšu regulu. Šīs regulas īstenošanas finansēšanas līgumi un vienošanās nepārprotami dod Komisijai, arī OLAF, un Revīzijas palātai tiesības veikt revīzijas, pārbaudes un apsekojumus uz vietas.

3. PRIEKŠLIKUMA/INICIATĪVAS APLĒSTĀ FINANSIĀLĀ IETEKME

3.1. Attiecīgās daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijas un budžeta izdevumu pozīcijas

- Esošās budžeta pozīcijas

Sarindotas pa daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorijām un budžeta pozīcijām

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	Budžeta pozīcija	Izdevumu veids	Iemaksas			
	Skaits	Dif./nedif. 44	no EBTA valstīm ⁴⁵	no kandidātvalstīm ⁴⁶	no trešām valstīm	Finanšu regulas 21. panta 2. punkta b) apakšpunkta nozīmē
1	03.010101 – Atbalsta izdevumi par Vienotā tirgus programmu	Nedif.	JĀ	JĀ ⁴⁷	JĀ ⁶	NĒ
1	03.020101 – Iekšējā preču un pakalpojumu tirgus darbība un attīstība	Starpība	JĀ	Tiks precizēts ⁶	Tiks precizēts ⁶	NĒ
1	03.020107 – Tirgus uzraudzība	Starpība	JĀ	Tiks precizēts ⁶	Tiks precizēts ⁶	NĒ
6	14.200402 – Ārējās tirdzniecības attiecības un tirdzniecības atbalsts	Starpība	NĒ	NĒ	NĒ	NĒ

⁴⁴ Dif. — diferencētās apropriācijas, nedif. — nediferencētās apropriācijas.

⁴⁵ EBTA — Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācija.

⁴⁶ Kandidātvalstis un attiecīgā gadījumā potenciālās kandidātvalstis no Rietumbalkāniem.

⁴⁷ Notiek sarunas par kandidātvalstu un trešo valstu dalību vienotā tirgus programmā.

3.2. Priekšlikuma aplēstā finansiālā ietekme uz apropriācijām

3.2.1. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz darbības apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas darbības apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas darbības apropriācijas:

Daudz gadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	1	Vienotais tirgus, inovācija un digitalizācija
--	----------	---

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

<i>GROW</i> ĢD			Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Turpmākie gadi	KOPĀ
○ Darbības apropriācijas								
Budžeta pozīcija 03.020101 – Iekšējā preču un pakalpojumu tirgus darbība un attīstība	Saistības	(1a)	0,602	0,612	0,425	0,375	0,000	2,014
	Maksājumi	(2 a)	0,301	0,607	0,519	0,400	0,187	2,014
Budžeta pozīcija 03.020107 – Tirgus uzraudzība	Saistības	(1b)	0,182	0,182	0,075	0,075	0,000	0,514
	Maksājumi	(2b)	0,050	0,134	0,155	0,100	0,075	0,514
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁴⁸								
Budžeta pozīcija 03.010101 – Atbalsta izdevumi par Vienotā tirgus programmu		(3)	0	0	0,062	0,062	0,000	0,124
KOPĀ	Saistības	=1a+1b +3	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652

⁴⁸

Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

GROW ĢD⁴⁹	Maksājumi	=2a+2b +3	0,351	0,741	0,736	0,562	0,150	2,652
-----------------------------	-----------	--------------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	0,784	0,794	0,500	0,450	0,000	2,528
	Maksājumi	(5)	0,351	0,741	0,674	0,500	0,262	2,528
	KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem	(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 1. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	=4+6	0,784	0,794	0,562	0,512	0,000	2,652
	Maksājumi	=5+6	0,351	0,741	0,736	0,562	0,262	2,652

Daudzgadu finanšu shēmas izdevumu kategorija	6	Kaimiņvalstis un pasaule
---	----------	---------------------------------

⁴⁹ GROW ĢD darbības apropriācijas sedz arī TAXUD ĢD izmaksas 1,5 miljonu EUR apmērā laikposmam no 2024. līdz 2027. gadam, kas paredzētas integrācijai ar ES muitas vienloga dokumentu apmaiņas sistēmu (EU CSW-CERTEX), kā arī ar kopējo riska pārvaldības sistēmu (CRMS 2).

<i>TRADE</i> ĢD			Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Turpmāki e gadi	KOPĀ
○ Darbības apropriācijas								
Budžeta pozīcija 14.200402 – Ārējās tirdzniecības attiecības un tirdzniecības atbalsts ⁵⁰	Saistības	(1a)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Maksājumi	(2 a)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
Administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem ⁵¹								
Budžeta pozīcija		(3)						
KOPĀ <i>TRADE</i> ĢD apropriācijas	Saistības	=1a+1b +3	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Maksājumi	=2a+2b +3	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650

○ KOPĀ darbības apropriācijas	Saistības	(4)	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650
	Maksājumi	(5)	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
○ KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem		(6)						
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas	Saistības	=4+6	0,750	0,300	0,300	0,300	0,000	1,650

⁵⁰ Šī budžeta pozīcija segs riska rādītāju un datubāzes izstrādes izmaksas.

⁵¹ Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

6. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Maksājumi	=5+6	0,200	0,600	0,300	0,300	0,250	1,650
--	-----------	------	-------	-------	-------	-------	-------	--------------

Ja priekšlikums/iniciatīva ietekmē vairāk nekā vienu darbības izdevumu kategoriju, atkārtot iepriekš minēto iedaļu:

KOPĀ darbības apropriācijas (visas darbības izdevumu kategorijas)	Saistības	(4)	1,534	1,094	0,800	0,750	0,000	4,178
	Maksājumi	(5)	0,551	1,341	0,974	0,800	0,512	4,178
KOPĀ administratīvās apropriācijas, kas tiek finansētas no konkrētu programmu piešķirumiem (visas darbības izdevumu kategorijas)		(6)	0,000	0,000	0,062	0,062	0,000	0,124
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 1.–6. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas (atsauces summa)	Saistības	=4+6	1,534	1,094	0,862	0,812	0,000	4,302
	Maksājumi	=5+6	0,551	1,341	1,036	0,862	0,512	4,302

Daudzgaļu finanšu shēmas izdevumu kategorija	7	“Administratīvie izdevumi”
---	----------	----------------------------

Šī iedaļa būtu jāaizpilda, izmantojot administratīva rakstura budžeta datu izklājlapu, kas vispirms jānoformē [tiesību akta finanšu pārskata pielikumā](#) (iešējo noteikumu V pielikums), kurš starpdienestu konsultāciju vajadzībām tiek augšupielādēts sistēmā *DECIDE*.

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ
<i>GROW</i> ĢD						
☐ Cilvēkresursi		0,883	0,484	0,327	0,327	2,021
☐ Citi administratīvie izdevumi						
KOPĀ <i>GROW</i> ĢD	Apropriācijas	0,883	0,484	0,327	0,327	2,021

		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ
<i>TAXUD</i> ĢD						
Cilvēkresursi		0,242	0,242	0,242	0,242	0,968
Citi administratīvie izdevumi						
KOPĀ <i>TAXUD</i> ĢD	Apropriācijas	0,242	0,242	0,242	0,242	0,968

		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ
TRADE ĢD						
○ Cilvēkresursi		0,484	0,399	0,399	0,399	1,681
○ Citi administratīvie izdevumi						
KOPĀ TRADE ĢD	Apropriācijas	0,484	0,399	0,399	0,399	1,681

KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	(Saistību summa maksājumu summa) =	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
--	---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	--------------

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

		Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	Turpmākie gadi	KOPĀ
KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 1.–7. IZDEVUMU KATEGORIJAS apropriācijas	Saistības	3,143	2,219	1,830	1,780	0,000	8,972
	Maksājumi	2,160	2,466	2,004	1,830	0,512	8,972

3.2.2. Aplēstais iznākums, ko dos finansējums no darbības apropriācijām

Saistību apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Norādīt mērķus un iznākumus			Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)	KOPĀ
	Iznākumi							

↓	Veids ⁵²	Vidējās izmaksas	Nr.	Izmaksas	Nr.	Izmaksas	Nr.	Izmaksas	Nr.	Izmaksas	Nr.	Izmaksas	Nr.	Izmaksas	Nr.	Izmaksas	Kopējais daudzums	Kopējās izmaksas
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 1 ⁵³ ...																		
- Iznākums																		
- Iznākums																		
- Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 1																		
KONKRĒTAIS MĒRĶIS Nr. 2 ...																		
- Iznākums																		
Starpsumma – konkrētais mērķis Nr. 2																		
KOPSUMMAS																		

⁵² Iznākumi ir attiecīgie produkti vai pakalpojumi (piemēram, finansēto studentu apmaiņu skaits, uzbūvēto ceļu garums kilometros utt.).

⁵³ Aprakstīts 1.4.2. punktā “Konkrētie mērķi...”

3.2.3. Kopsavilkums par aplēsto ietekmi uz administratīvajām apropriācijām

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgas administratīvās apropriācijas
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgas šādas administratīvās apropriācijas:

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	Gads 2027	KOPĀ daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVU MU KATEGOR IJA
--	--------------	--------------	--------------	--------------	---

Cilvēkresursi	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670
Citi administratīvie izdevumi					
Starpsumma — daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJA	1,609	1,125	0,968	0,968	4,670

Ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS⁵⁴					
Cilvēkresursi					
Pārējie administratīvie izdevumi	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124
Starpsumma — ārpus daudzgadu finanšu shēmas 7. IZDEVUMU KATEGORIJAS	0,000	0,000	0,062	0,062	0,124

KOPĀ	1,609	1,125	1,030	1,030	4,794
-------------	-------	-------	-------	-------	--------------

Vajadzīgās cilvēkresursu un citu administratīvu izdevumu apropriācijas tiks nodrošinātas no ĢD apropriācijām, kas jau ir piešķirtas darbības pārvaldībai un/vai ir pārdalītas attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtus papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

⁵⁴

Tehniskais un/vai administratīvais atbalsts un ES programmu un/vai darbību īstenošanas atbalsta izdevumi (kādreizējās BA pozīcijas), netiešā pētniecība, tiešā pētniecība.

3.2.3.1. Aplēstās cilvēkresursu vajadzības

- ☐ Priekšlikumam/iniciatīvai nav vajadzīgi cilvēkresursi
- ☒ Priekšlikumam/iniciatīvai ir vajadzīgi šādi cilvēkresursi:

Aplēse izsakāma ar pilnslodzes ekvivalentu

	Gads 2024	Gads 2025	Gads 2026	2027. g ads
20 01 02 01 (Galvenā mītne un Komisijas pārstāvniecības)	7	5	4	4
20 01 02 03 (Delegācijas)				
01 01 01 01 (Netiešā pētniecība)				
01 01 01 11 (Tiešā pētniecība)				
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)				
20 02 01 (AC, END, INT, ko finansē no vispārīgajām apropriācijām)	6	4	4	4
20 02 03 (AC, AL, END, INT un JPD delegācijās)				
XX 01 xx yy zz ⁵⁵	- galvenajā mītnē			
	- delegācijās			
01 01 01 02 (AC, END, INT – netiešā pētniecība)				
01 01 01 12 (AC, END, INT – tiešā pētniecība)				
Citas budžeta pozīcijas (norādīt)				
KOPĀ	13	9	8	8

XX ir attiecīgā politikas joma vai budžeta sadaļa.

Nepieciešamie cilvēkresursi tiks nodrošināti, izmantojot attiecīgā ĢD darbiniekus, kuri jau ir iesaistīti konkrētās darbības pārvaldībā un/vai ir pārgrupēti attiecīgajā ĢD, vajadzības gadījumā izmantojot arī vadošajam ĢD gada budžeta sadales procedūrā piešķirtos papildu resursus un ņemot vērā budžeta ierobežojumus.

Veicamo uzdevumu apraksts:

Ierēdņi un pagaidu darbinieki	Ierēdņi un pagaidu darbinieki izstrādās vadlīnijas uzņēmējiem un kompetentajām iestādēm, organizēs Komisijas dienestu sanāksmes un koordinēs to sadarbību saistībā ar ierosinātās regulas izpildi. Viņi arī sagatavos tīkla sanāksmes un nodrošinās un veicinās kompetento iestāžu sadarbību, pārvaldīs <i>ICSMS</i> un tīmekļa vietni un nodrošinās, ka vajadzības gadījumā tiek sniegtas atbildes uz visu ieinteresēto personu jautājumiem.
Ārštata darbinieki	Ārštata darbinieki sniegs papildu palīdzību ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem viņu pienākumu izpildē. Turklāt viņi veiks uzdevumus, kas neietilpst ierēdņu un pagaidu darbinieku kompetencē, kā arī citus ārkārtas uzdevumus, kas var rasties, to skaitā specializētus darbus.

⁵⁵ Ārštata darbiniekiem paredzēto maksimālo summu finansē no darbības apropriācijām (kādreizējām BA pozīcijām).

3.2.4. Saderība ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu

Priekšlikuma/iniciatīvas finansēšanai:

- ☒ pilnībā pietiek ar līdzekļu pārvietošanu daudzgadu finanšu shēmas (DFS) attiecīgajā izdevumu kategorijā

Līdzekļu pārvietošana vispirms tiks izskatīta Vienotā tirgus programmas ietvaros.

- ☐ jāizmanto no DFS attiecīgās izdevumu kategorijas nepiešķirtās rezerves un/vai īpašie instrumenti, kas noteikti DFS regulā

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas un budžeta pozīcijas, atbilstošās summas un instrumentus, kurus ierosināts izmantot.

- ☐ jāpārskata DFS

Paskaidrojiet, kas jādara, norādot attiecīgās izdevumu kategorijas, budžeta pozīcijas un atbilstošās summas.

3.2.5. Trešo personu iemaksas

Priekšlikums/iniciatīva:

- ☒ neparedz trešo personu līdzfinansējumu
- ☐ paredz trešo personu sniegtu līdzfinansējumu atbilstoši šādai aplēsei:

Apropriācijas miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

	Gads N ⁵⁶	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)			Kopā
Norādīt līdzfinansētāju struktūru								
KOPĀ līdzfinansētās apropriācijas								

⁵⁶ N gads ir gads, kurā priekšlikumu/iniciatīvu sāk īstenot. Aizstājiet "N" ar paredzēto pirmo īstenošanas gadu (piemēram, 2021). Tas pats attiecas uz turpmākajiem gadiem.

Aplēstā ietekme uz ieņēmumiem

- ☒ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli neietekmē ieņēmumus.
- ☐ Priekšlikums/iniciatīva finansiāli ietekmē:
 - ☐ pašu resursus
 - ☐ citus ieņēmumus
 - Atzīmējiet, ja ieņēmumi ir piešķirti izdevumu pozīcijām ☐

miljonos EUR (trīs zīmes aiz komata)

Budžeta pozīcija:	ieņēmumu	Kārtējā finanšu gadā pieejamās apropriācijas	Priekšlikuma/iniciatīvas ietekme ⁵⁷					
			Gads N	Gads N+1	Gads N+2	Gads N+3	Norādīt tik gadu, cik nepieciešams ietekmes ilguma atspoguļošanai (sk. 1.6. punktu)	
.....pants								

Attiecībā uz piešķirtajiem ieņēmumiem norādīt attiecīgās budžeta izdevumu pozīcijas.

Citas piezīmes (piemēram, metode/formula, ko izmanto, lai aprēķinātu ietekmi uz ieņēmumiem, vai jebkura cita informācija).

⁵⁷ Norādītajām tradicionālo pašu resursu (muitas nodokļi, cukura nodevas) summām jābūt neto summām, t. i., bruto summām, no kurām atskaitītas iekasēšanas izmaksas 20 % apmērā.